

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksas par „Valdības Vēstnesi”:	
ar piesūtīšanu:	bez piesūtīšanas:
par Ls 22,—	(saņemot ekspedīcijā) par Ls
1/2 gadu 12,—	gadu 18,—
3 mēn. 6,—	1/2 gadu 10,—
1 2,—	3 mēn. 5,—
Piesūtīšot pa pastu un pie ātkalpārdevējiem 13	Par ”atsevišķu numuru 1,70

Latvijas valdības

Iznāk katru dienu, izņemot
Redakcija:
Rīga, pilī 2. ist. Tālrunis 20032
Runas stundas no 11—12

oficiāls laikraksts

svētdienas un svētku dienas
Kantoris un ekspedīcija:
Rīga, pilī 1. ist. Tālrunis 20031
Atvērts no pulksten 9—3

Sludinājumu maksas:

- a) tiesu sludinājumi līdz 30 vienslejīgām rindām Ls 4,—
- b) citu iestāžu sludinājumi par katru vienslejīgu rindīgu 15
- c) no privātīem par katru viensl. rindīgu (par obligāt. sludin.) 20
- d) par dokumentu pazaudešanu no katras personas 25
- e) 80

265. Nā

Sestdien, 1936. g. 21. novembrī

Instrukcija pie likuma par mājas kustoņu un gaļas tirgus kārtošanu.
Senāta Civilā kasācījas departamenta 1930. g. spriedumi. (Pielikumā.)

Valsts Prezidenta pateicība.

Visiem, kas iekšzemē un ārzemēs, apsveikdamī mani un valdību valsts nodibināšanas atceres dienā, apliecinājuši savu lepno prieku un dziļo sajūsmu par mūsu valsts atdzīmšanu un atplaukšanu, izsaku savā un valdības vārdā sirsniņgāko pateicību.

Valsts un Ministru Prezidents K. Ulmanis.

Valdības rīkojumi un pavēles.

Instrukcija pie likuma par mājas kustoņu un gaļas tirgus kārtošanu.

Izdota uz likuma par mājas kustoņu un gaļas tirgus kārtošanu („Valdības Vēstnesis”, 1935. g. 167. num.) 5. p. pamata.

1. Akciju sabiedrība „Bekona eksports” Zemkopības ministrijas uzdevumā ieprēk no lauksaimniekiem viņu pašaudzētās angļu lielās baltās jorkšīras sugas bekona cūkas. Minētām cūkām jābūt: 1) dzīvsvarā no 78—96 kg, 2) ne vecākām par 8 mēnešiem, 3) pilnīgi veselām, bez bojājumiem un rachitismu pazīmēm, 4) slaida auguma, 5) ar taisnu, vienmērīgi platu un apāju muguru, 6) taisnu vēderliniju, 7) viegliem pleciem un apāji veidotiem šķinkiem, 8) smalkiem, stipriem kauliem un 9) plānu ādu.

2. Iepērkamās bekona cūkas iedalāmas šķirīs pēc sekošas schēmas:

Rumpja garums cm	Speķa biezums pēc ārējām apjomīm cm
1. ne mazāk par 110	2,0—2,5
2. " " 104	2,5—3,5
3. " " 100	3,5—4,5

Piezīme. Rumpja garums mērojams no ausu līnijas pa muguras vidu līdz astes saknei.

3. Atkarībā no dzīvu cūku, speķa, tauku un citu cūkgajās izstrādājumā tirgus iespējamībām akciju sabiedrība „Bekona eksports” Zemkopības ministrijas uzdevumā ieprēk no lauksaimniekiem ar viņu pašaudzētās speķa vai gaļas cūkas, sivēnus un vaislus kujus. Šo cūku cenas, nobarošanas pakāpi un dzīvsvaru, atkarībā no tirgus prasībām, nosaka uz akciju sabiedrības „Bekona eksports” priekšlikumu zemkopības ministris.

4. Pārdodamās cūkas barojamas ar labvērtīgu barību, kas nedod smakotu gaļu un mīkstu speķi. Par personām, kas nodevušas vai mēģinājušas nodot ar zīvīm, lopbarības raušiem vai citām gaļas garšu un konsistenci bojājošām vielām barotās cūkas, akciju sabiedrība „Bekona eksports” ved sarakstus un uz priekšu no viņām cūkas neiepirks.

5. Katra iepirkta cūka apzīmējama ar tekošu nuunuru, un šī numerācija uzglabājama līdz gaļas izlaišanai no bekona fabrikas.

6. Ja tirgus vai cenu regulēšanas no līkā rodas vajadzība eksportēt vai pārdot vietējā tirgū lielākus vairumus liellopu, aitu vai putnu dzīvā, kautā vai pārstrādātā veidā, tad akciju sabiedrība „Bekona eksports” sastāda iepriekšējus aprēķinus par paredzamiem darījumiem un iesmiedz tos Zemkopības ministrijai. Pēdējā uz šo aprēķinu pamata noteic eksportējamo un vietējā tirgū pārdomāmo preču cenas, izdevumu apmērus par katru liellopu, aitu vai putnu un lauksaimniekiem izmaksājamās cenas.

7. Akciju sabiedrība „Bekona eksports” par Zemkopības ministrijas uzdevumā ieprēktiem mājas kustoņiem un putniem iesāta ministrijai faktisko izdevumu un iepēnījumu aprēķinus zemkopības ministra noteiktā laikā un kārtībā.

8. Iepērkot mājas kustoņus un putnus, akciju sabiedrība „Bekona eksports” izsludina vispārējai zināšanai iepirkšanas vietas, laiku un kārtību.

Ar šo atcelta instrukcija pie likuma par mājas kustoņu un gaļas tirgus kārtošanu („Valdības Vēstnesis”, 1935. g. 170. num.).

Instrukcija stājas spēkā ar 5. g. 1. novembri.

Rīga, 1936. g. 19. novembrī.

Zemkopības ministris J. Birznieks.

Zemkopības departamenta direktors P. Grāvis.

Valdības iestāžu paziņojumi.

Ārlietu ministrijas paziņojums.

1935. g. 18. maijā Englewoodā, New-Jersey štatā, miris Charles Sazervitch, kas dzimis Krievijā 1902. g. 25. maijā.

Nelaiķis atstājis nelielu mantojumu, apmēram \$ 540,00 vērtībā. Cik zināms, nelaiķim bijusi kāda piederīgā Lena Sazervitch, kas minēta kā beneficiente viņa dzīvības apdrošināšanas polišē.

Piederīgie, kas pretendē uz minēto mantojumu, var pieteiktis ārlietu ministrijas juridiskā nodaļā.

Juridiskās nod. vadītājs A. Kampe.

Paziņojums

Rīga dzīvojošiem valsts darbiniekiem.

Veselības departaments paziņo, ka Dr Jānis Purīns pieņems par valsts darbinieku rajonārstu Rīgā. Slimniekus pieņems Miera ielā 47, 6. dz., tālr. 96412, no plkst. 17—19.

Departamenta direktors Dr O. Alks. Valsts darb. ārstn. nod. vadit. Dr Driba.

Meklētīzbeidzamo personu 1926. saraksts.

40101. Adamaitis Vincs. 43139/34.
40102. Deimonts-Deimontas Jānis. 34276/31.
40103. Gašpūris Olga-Ženija. 43052/34.
40104. Giets Zānis-Rūdolfs. 34502/31.
40105. Hlopoks Jāzeps. 48911/36.
40106. Hlopoks Jāzeps. 48910/36.
40107. Kleiņs Julīss. 7856/23.
40108. Petruskis Mikelis. 25110/28.
40109. Roga Adolfs. 18050/26.
40110. Romanovskis Vilis. 17451/26.
40111. Strautmans Teodors-Kristaps. 17139/25.
40112. Svažins Jānis. 15726/25.
40113. Židiņš Alberts. 20642/26.
40114. Šikals Sergejs. 21358/26.
40115. Taurīn Lina. 20735/26.
40116. Vabole Mārtiņš. 31564/30.

Rīga, 1936. g. 19. novembrī.

Kriminālās policijas pārvades priekšnieks

J. Silarājs.
Darbvedis Hūns.

Liepājas 3. iec. miertiesnesis

Izbeidz Nikolaja Karasa meklēšanu, kas izsludināta „Valdības Vēstnesis” 1926. g. 5. num.

Liepāja, 1936. g. 19. novembrī.

Miertiesnesis T. Vēgners.

Liepājas 3. iec. miertiesnesis

Izbeidz Boļeslava Jāņa d. Vitorda un Jāņa Jāņa dēla Petrūleviča meklēšanu, kas izsludināta „Valdības Vēstnesis” 1926. g. 115. num.

Liepāja, 1936. g. 19. novembrī.

Miertiesnesis T. Vēgners.

Liepājas 3. iec. miertiesnesis

Izbeidz Eduarda Jaunvelta meklēšanu, kas izsludināta „Valdības Vēstnesis” 1927. g. 38. num.

Liepāja, 1936. g. 19. novembrī.

Miertiesnesis T. Vēgners.

Vietējo iestāžu rīkojumi.

Rīgas saistošie noteikumi par gaļas un tās produktu pārvadāšanu un pārnēšanu,

pienemti Rīgas pils. valdes 1936. g. 9. oktobra sedē un apstiprināti ar īekšlietu ministru. Pašvaldības depart. 1936. g. 10. nov. 96837. rakstu.

1. §.

Visiem gaļas un gaļas produktu pārvadāšanas līdzekļiem, kā: ratiem, automobiļiem, kamanām vai ragavām, rokas ratiniem u. t. t. jāatbilst šādām prasībām: 1) tiem jābūt ar atspēriem, izņemot kamanas un ragavas; 2) to virsbūves iekšpusē un arī augšmalas jāapsīt ar cinka skārdu vai jānokrāso baltā eļļas krāsā. Lietojot cinka skārdu, tā savienojuma vietas jāaizlode; 3) jāpielodē arī naglu galvinas. Eļļas krāsu lietojot — iekšpusē jābūt bez šķirbām, izgatavotai no gludiem cieši spundētiem dēļiem. Pārvadāšanas līdzekļiem no ārpuses jābūt lakotiem vai krāsotie eļļas krāsā; 3) braucēju sēdeklis jāierīko tā, lai braucējs nevarētu sēdot atbalstīties pret gaļu; 4) šo pārvadāšanas līdzekļu virspusei jābūt tik platai un tā iekārtotai, lai gaļu vai dzīvnieku kermenēm var novietot tā, ka tie nekarātos pāri malām.

2. §.

Gaļas un gaļas produktu pārvadāšanai var lietot kā valējus, tā slēgtus pārvadāšanas līdzekļus. Slēgtos pārvadāšanas līdzekļos jāierīko pietiekoša ventilācijas ierice.

3. §.

Gaļas un gaļas produktu pārvadāšanas līdzekļos aizliegts pārvadāt citas preces kā tikai gaļu un gaļas produktus. Šie pārvadāšanas līdzekļi vienmēr jāturi vislielākā tirībā un kārtībā. Zirgiem, ar kujiem pārvadāt gaļu vai gaļas produktus, un zirgu aizjūgiem jābūt tirīiem.

4. §.

Pārvadāšanas laikā gaļai jābūt apsegtai ar tiru audekla drānu, kas jāpārkājā ar tiru nebojātu brezentu. Brezents jāpiestiprina pie pārvadāšanas līdzekļu malām.

5. §.

Braucējiem aizliegts sēdēt uz gaļas vai gaļas produktiem.

6. §.

Gaļas un gaļas produktu pārvadātājiem, nesējiem un iznēsātājiem darba laikā jābūt tirās drēbēs un ar tirām rokām. Gaļas un gaļas produktu pārvadātājiem virs drēbēm jāuzgērbj tirī kītelī vai darba blūze un priekšauti. Nesējiem un iznēsātājiem jānēsā tirī kītelī vai blūzes un mazgājamas galvas segas.

7. §.

Nedirātus dzīvnieku kermenēs, piemērā, teju vai to daļas ādās, tāpat arī nedirātās kājas ar nenomaikiem nagiem var pārvadāt vienā vezumā ar dirātu dzīvnieku, plūktu putnu vai cūkas gaļu tikai tad, ja tie kermenēj vai to daļas atdaliti no pārējās gaļas ar sevišķu starpsienu vai tiru baļtu audekla drānu. Zarnas var pārvadāt tikai šīm notikam ierikotās kastēs, kuru ārpuse nokrāsota gaļā eļļas krāsā, bet iekšpusē izklāta ar cinka skārdu. Aizliegts pārv

Latvijas bankas Valmieras nodaļas darbinieks

Roberts Jankovskis

miris 1936. g. 18. novembrī

Viju piemiņā paturēs

Latvijas banka

Iekšzeme.

Jelgava svīn šodien savas atbrīvošanas atceri.

Jelgavnieki šodien svīn savas pilsētas atbrīvošanu no bermontiešiem. Svīnības ievadīja plkst. 12 ar svīnīgiem aktiem visās skolās. Sekos vajagāja nolikšana Jelgavas Brāļu kapos un svīnīgs akts pie Jelgavas atbrīvotāju pieminekļa. Plkst. 18. Jelgavā būs 3 minūtes ilgs kiusuma brīdis. Vakarā latviešu biedrībā notiks svētku izrāde „Karogs aicināt”.

Māksla.

Nacionālā opera.

Sestdien, 21. novembrī, „Tuksneša dziesma”. Piedalīs V. Briede, E. Pfeifere, P. Brīvkalne, R. Erīga, V. Kadiks, R. Kalniņš, A. Verners, V. Leonaitis, E. Mikelsons u. c. Dirigents T. Reiters. Puscenīs ierobežotā skaitā.

Svētdien, 22. nov., plkst. 13.30 „Traviata”. Adele Pucina-Karpa dziedās pirmo reizi Violetu. Piedalīs A. Spenners,

V. Stots. Dirigents P. Barisons; plkst. 19.30 „K p a z s I g u r s”, prof. M. Steimana vadībā. Galvenās lomās M. Brechmane-Stengele, A. Līberete-Rebane, A. Kaktiņš, J. Niedra, T. Matiss, E. Mikelsons u. c. Puscenīs ierobežotā skaitā.

Pirmdien, 23. novembrī, plkst. 20 viļojvirtuoza Zaka Tībo atvadkoncerts. Programmā Mocarta viļojkoncerts D-durā, Bacha Čakonija, Forē sonata A-durā, Sen-Sansa, Kreislera, Albenisa u. c. komponistu darbi. Pie klavierēm T. Janopulo, Puscenīs ierobežotā skaitā.

Otrdiens, 24. novembrī, „K a r m e n a” ar M. Langenfeldi titullomā. Piedalīs Liepājas operas solists T. Brīts (Eskamilo), T. Matiss (Don-Hože) u. c. Dirigents T. Reiters. Puscenīs ierobežotā skaitā.

„Lohengrīns” pirmo reizi šīnī sezonā ar A. Priednieku titullomā trešdien, 25. novembrī. Piedalīs G. Pērkone, H. Berzinska, A. Kaktiņš, J. Niedra u. c. Dirigents T. Reiters. Puscenīs ierobežotā skaitā.

Pianista Artura Rubinsteina koncerts Nacionālā operā ceturtīen, 26. novembrī. Programmā Bēthovena Apasionata, Stravinska Petruška, Sopēna, Ravela u. c. komponistu darbi. Derīga koncertu abonementā 7. biljetē.

Nacionālās operas kultūrfilma. Sestdien, 21. nov., plkst. 17.30 un svētdien, 22. nov., plkst. 11 un 17.30 izrādis: 1) jaunāko Latvijas

skanu kroniku, 2) pirmo reizi Amerikas skāisto dābu, 3) komēdiju. Ieejas maksas 20, 30, 50 sant. un 1 lats. Kases atvērtas stundu pirms izrādes sākuma. Bēriņiem iesāta atlauta. Bēriņiem līdz 5 gadiem biletēs nav vajadzīgas.

Nacionālais teātris.

Sestdien, 21. novembrī, plkst. 19.30 izrāde „Vindzoras jautrās sievas”.

Svētdien, 22. nov., pulksten 14 par lētam cenām „Nakts serenāde” ar L. Štengeli; plkst. 19.30 „No saldenās pudeles”; parastās puscenīs.

Pirmdien, 23. nov., plkst. 19.30 lētā izrāde „Vindzoras jautrās sievas”.

Otrdiens, 24. nov., pulksten 19.30 par lētam cenām „Marija Baškirceva” ar L. Štengeli.

Nacionālais teātris 28. nov. viesosies Bauskā ar Jūlija Pētersona komēdiju „Plaisas parketā”.

Dailēs teātris.

Sestdien, 21. novembrī, plkst. 19.30 tautas izrādē „Zīsiņa”.

Svētdien, 22. novembrī, plkst. 14 par tautas izrādes cenām „Trejmēritis” ar prof. P. Zaksu; plkst. 19.30 „Svēčutis”. Puscenīs.

Dailēs teātris.

Sestdien, 21. novembrī, plkst. 19.30 tautas izrādē „Zīsiņa”.

Svētdien, 22. novembrī, plkst. 14 par tautas izrādes cenām „Trejmēritis” ar prof. P. Zaksu; plkst. 19.30 „Svēčutis”. Puscenīs.

Pirmdien, 23. nov., plkst. 19.30 „Karoga mēklētāji”.

Dailēs teātris uzņēmis repertuārā šī gada Nobeja prēmijas laureātu Eiženu O'Neilu (Eugene O'Neil) dramu „Marko miljoni”. Dramā atfēlots Marko Polo dēkainais ceļojums uz austrumiem. Dramu tulko Jūlijs Vecozols.

Rīgas Mazais teātris.

Sestdien, 21. nov., plkst. 20. Krimuldas ielā 2 a, 9. pamatskola „Kurzemes hercogs Jēkabs”.

Svētdien, 22. nov., plkst. 19. Ziemeļblāzma Vēmilgrāvi „Svešas asinis”.

Literatura.

Rīgas pilsētas valde. Statistikā biroja gada ceturkšņa pārskats. 27. burtn. 1936. g. jūl—sept. Rīgas pilsētas valdes izdevums un iespiedums.

Atpūta. 629. num. 1936. g. 20. nov.

K U R S I.

Rīgas biržā 1936. gada 21. novembrī.

Deizes:

1 Amerikas dollars	5,06—5,26
1 Anglijas mārciņa	25,16—25,28
100 Francijas franku	23,77—24,23
100 Belgijas belgu	86,55—88,05
100 Šveices franku	117,85—119,35
100 Itālijas liru	26,90—27,40
100 Zviedrijas kronu	129,05—131,05
100 Norveģijas kronu	125,75—127,75
100 Dānijas kronu	111,60—113,60
100 Austrijas šiliu	96,00—98,00
100 Čekoslovākijas kronu	18,05—18,55
100 Holandes guidegu	277,45—280,45
100 Vācijas marku	206,10—208,10
100 Somijas marku	11,00—11,30
100 Igaunijas kronu	137,95—139,95
100 Polijas zlotu	96,40—98,00
100 Lietavas litu	87,05—88,25
100 Dancigas guldenu	96,40—98,00

Vērtspapīri:

6% Latv. hip. bankas kīlu zīmes 95—96

Rīgas biržas kotācijas komisijas priekšsēdētājs P. Role.

Zvērināts biržas makleris P. Rupners.

Redaktors M. Ārons.

Šim numuram 8 lapas puses.

nas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalas kancelejā. 24874

Rīga, 1936. g. 19. novembrī.

Tiesu izpildītājs L. Jakstīns.

Rīgas apgabalt. 9. iec. tiesu izpildītājs V. Strausss, Rīga.

Mūrnīku ielā 12. 3. dz., pazio.

ka 1936. g. 30. novembrī, plkst. 10.

Rīga, Centrāltirgū 2. pavilj.

41./42. vieta un plkst. 11. Rīga, Elījas ielā 20. 19. dz., pārdos mir.

Jāņa Mūrnīka arstātās

mantās kā svarus, cīrvis, dzīvokļa iekārtu, mēbeles u. c.

novērtētus par Ls 229,46.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatit pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas.

24759

Rīga, 1936. g. 19. novembrī.

Tiesu izpildītājs V. Strausss.

Rīgas apgabalt. 11. iec. tiesu izpildītājs O. Jurka pazio.

ka 1936. g. 2. decembri, plkst. 10.

Rīga, Ķirztrudes ielā 16. skārdū

darbī, pārdos Eižena Bekmaņa

dažādās skārdās apstrādāšanas

māsiņas, novērtētas par Ls 560.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatit pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas.

24873

Rīga, 1936. g. 13. novembrī.

Tiesu izpildītājs O. Jurka.

Rīgas apgabalt. 11. iec. tiesu izpildītājs O. Jurka pazio.

ka 1936. g. 3. decembri, plkst. 10.

Rīga, Stabu ielā 21. 11. dz., pār-

dos Zamujā Zolomonsona mē-

beles, novērtētas par Ls 825.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatit pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas.

24872

Rīga, 1936. g. 14. novembrī.

Tiesu izpildītājs O. Jurka.

Rīgas apgabalt. 11. iec. tiesu izpildītājs O. Jurka pazio.

ka 1936. g. 3. decembri, plkst. 10.

Rīga, Skolas ielā 25. 10. dz., pār-

dos 2. izsolē Ernesta Volde-

māra Jagda 5 veiksmes izdotus

no E. Māris, novērtētas par Ls 4090,—.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatit pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas.

24760

Rīga, 1936. g. 20. novembrī.

Tiesu izpildītājs E. Liepiņš.

Rīgas apgabalt. 12. iec. tiesu izpildītājs E. Liepiņš pazio.

ka 1936. g. 30. novembrī, plkst. 10.

Rīga, Skolas ielā 25. 10. dz., pār-

dos 2. izsolē Ernesta Volde-

māra Jagda 5 veiksmes izdotus

no E. Māris, novērtētas par Ls 4090,—.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatit pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas.

24761

Rīga, 1936. g. 20. novembrī.

Tiesu izpildītājs E. Liepiņš.</p

Jelgavas apgabaltiesas Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītājs Gotfrīds Freigangs (kanceleja Jelgavā, Annas ielā 7, 2. dz.) paziņo, ka:

1) Valsts zemes bankas Jelgavas nodajās prasības piedzīnai no Kārļa Žuševica, 1937. g. 21. jūlijā, plkst. 10, Jelgavas apgabaltiesas sēžu zālē 1. publiskā izsolē pārdos pilnā sastāvā Kārļa Žuševica Jelgavas apr. Tērvetes pag., Kalna muižas Liel-Ruženu mājas ar hip. 8260. num.;

2) nekustamā manta izsolei novērtēta par Ls 6000,—;

3) tā apgrūtināta ar hipotēku parādiem par Ls 10.900,— ar proc.;

4) solitājā. Jāiemaksā Ls 600,— drošības naudas un jāiesniedz tieslietu ministrijas atlauja iegūt nekustamo mantu. un

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Jelgavas-Bauskas zemes grāmatu nodalā.

Tiesības, kas novērš pārdošanu, īauzrāda līdz pārdošanas dienai.

Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītāja kanceleja, bet 2 nedēļas pirms izsoles Jelgavas apgabaltiesas civilnodalas kancelejā. 24854

Jelgavā, 1936. g. 19. novembri. Tiesu izpild. G. Freigangs.

Jelgavas apgabaltiesas Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītājs Gotfrīds Freigangs (kanceleja Jelgavā, Annas ielā 7, 2. dz.) paziņo, ka:

1) Jēkaba Rožanska prasības piedzīnai no Jāna Rupmana 1937. g. 21. jūlijā, plkst. 10, Jelgavas apgabaltiesas sēžu zālē 1. publiskā izsolē pārdos pilnā sastāvā Jāņa Rupmana Jelgavas apr., Vilces pag., Vilces muižas Krūmāju mājas ar hip. 7296. num.;

2) nekustamā manta izsolei novērtēta par Ls 3663,—;

3) tā apgrūtināta ar hipotēku parādiem par Ls 5800.80 ar proc.

4) solitājā. Jāiemaksā Ls 366.30 drošības naudas un jāiesniedz tieslietu ministrijas atlauja iegūt nekustamo mantu, un

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Jelgavas-Bauskas zemes grāmatu nodalā.

Tiesības, kas novērš pārdošanu, īauzrāda līdz pārdošanas dienai.

Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītāja kanceleja, bet 2 nedēļas pirms izsoles Jelgavas apgabaltiesas civilnodalas kancelejā.

Jelgavā, 1936. g. 19. nov. 24856 Tiesu izpild. G. Freigangs.

Jelgavas apgabaltiesas Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītājs Gotfrīds Freigangs (kanceleja Jelgavā, Annas ielā 7, 2. dz.) paziņo, ka:

1) Valsts zemes bankas Jelgavas nodajās prasības piedzīnai no Emīlijas un Martas Dūrmans 1937. g. 15. sept., plkst. 10, Jelgavas apgabaltiesas sēžu zālē 1. publiskā izsolē pārdos pilnā sastāvā Emīlijas un Martas Augusta meitu Dūrmans Jelgavas apr. Naudites pag., Jaunsesavas muižas Koķenu mājas ar hip. 3688. num.;

2) nekustamā manta izsolei novērtēta par Ls 12.000,—;

3) tā apgrūtināta ar hipotēku parādiem par Ls 44.000,— ar proc. un mūža uzturu, kas Emīlijai Augusta m. Dūrmans jādod Emīlijai Krīšāja m. Dūrmans.

4) solitājā. Jāiemaksā Ls 1200,— drošības naudas un jāiesniedz tieslietu ministrijas atlauja iegūt nekustamo mantu, un

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Jelgavas-Bauskas zemes grāmatu nodalā.

Tiesības, kas novērš pārdošanu, īauzrāda līdz pārdošanas dienai.

Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītāja kanceleja, bet 2 nedēļas pirms izsoles Jelgavas apgabaltiesas civilnodalas kancelejā. 24377

Jelgavā, 1936. g. 13. novembri. Tiesu izpild. G. Freigangs.

Jelgavas apgabaltiesas Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītājs Gotfrīds Freigangs (kanceleja Jelgavā, Annas ielā 7, 2. dz.) paziņo, ka:

1) Valsts zemes bankas Jelgavas nodajās prasības piedzīnai no Ata-Vilhelma Žuševica 1937. g. 15. septembrī, plkst. 10, Jelgavas apgabaltiesas sēžu zālē 1. publiskā izsolē pārdos pilnā sastāvā Ata-Vilhelma Žuševica Jelgavas apr. Mežmuīžas pag. Mežmuīžas Pēpiju mājas ar hip. 1974. num.;

2) nekustamā manta izsolei novērtēta par Ls 13.000,—;

3) tā apgrūtināta ar hipotēku parādiem par Ls 29.000.— ar proc.;

4) solitājā. Jāiemaksā Ls 1300,— drošības naudas un jāiesniedz tieslietu ministrijas atlauja iegūt nekustamo mantu, un

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Jelgavas-Bauskas zemes grāmatu nodalā.

Tiesības, kas novērš pārdošanu, īauzrāda līdz pārdošanas dienai.

Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītāja kanceleja, bet 2 nedēļas pirms izsoles Jelgavas apgabaltiesas civilnodalas kancelejā. 24378

Jelgavā, 1936. g. 13. novembri. Tiesu izpild. G. Freigangs.

Daugavpils apgabalt. Krustpils iec. tiesu izpild. Pēteris Daugē (kanceleja Krustpili, Rīgas ielā 202), saskāpā ar Cīvilproc. nolik. 1283.—1290. p., paziņo, ka:

1) Latvijas hipotēku bankas prasības apmierināšanai 1937. g. 9. janvāri, plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas civilnodalas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Rafaela Psavkes nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Livānos, Rīgas ielā 262 un Krustpili, Rīgas ielā 109, ierakstīta Veronikas Kikauks nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Rīgā, Dārza ielā 1, Upes ielā 1 un Rīgas ielā 124, ierakstīta zemes grāmatu reģ. 513. num. un sastāv no 735F zemes gabala 1316 kv. m platībā;

2) nekustamā manta publiskai izsolei novērtēta par Ls 400,—;

3) tai ir hipotēku parāds Ls 200,—;

4) solitājām jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 20,— un īauzrāda tieslietu ministra atlauja pārdošanās nekustamās mantas iegūšanai;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Daugavpils-Ilūkstes zemes grāmatu nodalā.

Tiesības, kas novērš šās nekustamās mantas pārdošanu, īauzrāda līdz izsoles dienai.

Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītāja kanceleja, bet 2 nedēļas pirms izsoles Jelgavas apgabaltiesas civilnodalas kancelejā.

Krustpili, 1936. g. 17. nov. 423. 24858

Tiesu izpild. P. Daugē.

Daugavpils apgabalt. Krustpils iec. tiesu izpild. Pēteris Daugē (kanceleja Krustpili, Rīgas ielā 202), saskāpā ar Cīvilproc. nolik. 1283.—1290. p., paziņo, ka:

1) Latvijas hipotēku bankas prasības apmierināšanai 1937. g. 9. janvāri, plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas civilnodalas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Feigas Gainsburgs nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Krustpili, Krasta ielā 55, ierakstīta zemes grāmatu reģ. 521. num. un sastāv no 611 F zemes gabala, 496 kv. metru platībā;

2) nekustamā manta publiskai izsolei novērtēta par Ls 200,—;

3) tai ir hipotēku parāds Ls 200,—;

4) solitājām jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 20,— un īauzrāda tieslietu ministra atlauja pārdošanās nekustamās mantas iegūšanai;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Daugavpils-Ilūkstes zemes grāmatu nodalā.

Tiesības, kas novērš šās nekustamās mantas pārdošanu, īauzrāda līdz izsoles dienai.

Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītāja kanceleja, bet 2 nedēļas pirms izsoles Jelgavas apgabaltiesas civilnodalas kancelejā.

Krustpili, 1936. g. 17. nov. 423. 24858

Tiesu izpild. P. Daugē.

Daugavpils apgabalt. Krustpils iec. tiesu izpild. Pēteris Daugē (kanceleja Krustpili, Rīgas ielā 202), saskāpā ar Cīvilproc. nolik. 1283.—1290. p., paziņo, ka:

1) Latvijas hipotēku bankas prasības apmierināšanai 1937. g. 9. janvāri, plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas civilnodalas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Feigas Gainsburgs nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Krustpili, Krasta ielā 55, ierakstīta zemes grāmatu reģ. 437. num. un sastāv no 312F zemes gabala 1829 kv. m platībā;

2) nekustamā manta publiskai izsolei novērtēta par Ls 200,—;

3) tai ir hipotēku parāds Ls 200,—;

4) solitājām jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 20,— un īauzrāda tieslietu ministra atlauja pārdošanās nekustamās mantas iegūšanai;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Daugavpils-Ilūkstes zemes grāmatu nodalā.

Tiesības, kas novērš šās nekustamās mantas pārdošanu, īauzrāda līdz izsoles dienai.

Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītāja kanceleja, bet 2 nedēļas pirms izsoles Jelgavas apgabaltiesas civilnodalas kancelejā.

Krustpili, 1936. g. 17. nov. 423. 24859

Tiesu izpild. P. Daugē.

Daugavpils apgabalt. Krustpils iec. tiesu izpild. Pēteris Daugē (kanceleja Krustpili, Rīgas ielā 202), saskāpā ar Cīvilproc. nolik. 1283.—1290. p., paziņo, ka:

1) Latvijas hipotēku bankas prasības apmierināšanai 1937. g. 9. janvāri, plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas civilnodalas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Feigas Gainsburgs nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Rīgā, Dārza ielā 1, Upes ielā 1 un Rīgas ielā 124, ierakstīta zemes grāmatu reģ. 513. num. un sastāv no 735F zemes gabala 1316 kv. m platībā;

2) nekustamā manta publiskai izsolei novērtēta par Ls 400,—;

3) tai ir hipotēku parāds Ls 200,—;

4) solitājām jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 20,— un īauzrāda tieslietu ministra atlauja pārdošanās nekustamās mantas iegūšanai;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Daugavpils-Ilūkstes zemes grāmatu nodalā.

Tiesības, kas novērš šās nekustamās mantas pārdošanu, īauzrāda līdz izsoles dienai.

Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītāja kanceleja, bet 2 nedēļas pirms izsoles Jelgavas apgabaltiesas civilnodalas kancelejā.

Krustpili, 1936. g. 17. nov. 423. 24860

Tiesu izpild. P. Daugē.

Daugavpils apgabalt. Krustpils iec. tiesu izpild. Pēteris Daugē (kanceleja Krustpili, Rīgas ielā 202), saskāpā ar Cīvilproc. nolik. 1283.—1290. p., paziņo, ka:

1) Latvijas hipotēku bankas prasības apmierināšanai 1937. g. 9. janvāri, plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas civilnodalas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Feigas Gainsburgs nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Krustpili, Rīgas ielā 177, ierakstīta zemes grāmatu reģ. 513. num. un sastāv no 664. F zemes gabala, 586 kv. metru platībā;

2) nekustamā manta publiskai izsolei novērtēta par Ls 200,—;

3) tai ir hipotēku parāds Ls 200,—;

Dzelzceļu virsvaldes mašīnu un materiālu direkcijas

izsludina

rakstiskas izsoles:

1936. g. 4. decembri 1) 1000 m mančestra drānas piegādei;
2) 10.000 m zilās kokvilnas drānas, 71 cm pl.,
piegādei, un

rakstiskas sacensības:

1936. g. 4. decembri a) 200 kg juktas ādas, gaišas, un
b) 200 kg ādas, manšetēm, kruponos, piegādei.

1936. g. 8. decembri 1) 2000 kg misiņa drāts, diam. 5 mm, piegādei;
2) 3 gab. dabīgā Gotlandes smilšakmeņa teceju
piegādei.

Izoju un sacensību sākums plkst. 11, 121. istabā. Dalībniekiem jāiemaksā drošības nauda 5% no piedāvājuma vērtības.
Tuvākas ziņas 103. istabā. L 4387 24753

Latvijas banka

1936. gada 8. decembri, pulksten 12, Rīga, Kugu ielā 42/48,
pārdoms otrā atklātā izsolē

kuģa korpusu.

Tuvākas ziņas Latvijas bankas diskonta dāļā darbdienās no
plkst. 10 līdz 12. L 4394 24755

Pasta un telegrafa departaments

iegādās rakstiskā sacensība

š. g. 1. decembri, plkst. 11, instalācijas materiālus;
š. g. 2. decembri, plkst. 11, 1000 gab. iemus (zemes kontaktiem);
š. g. 3. decembri, plkst. 11, 15.000 kg eļļu, koka impregnēšanai;
š. g. 4. decembri, plkst. 11, 16.000 gab. cepurītes, stabiem; un

rakstiskās izsolēs

š. g. 7. decembri, plkst. 11, 7500 gab. pamatus, skēršniem; 1000 gab. saites; 93.500 gab. skrūves; 1000 kompl. skēršpus; 94.500 gab. tapas;

š. g. 8. decembri, plkst. 11, 2500 gab. balstekļus; 90.000 gab. kāšus; 4000 gab. līras; 12.000 gab. naglas, stutēm.

Drošības nauda 10% no piedāvājuma vērtības jāiemaksā piedāvājumus iestieidot. L 4371 Tuvākas ziņas Saimniecības pārvaldē, 58. istabā. 24751

Būvniecības pārvalde,

Brīvības ielā 37/39,

izsludina š. g. 26. novembrī sacensības:

plkst. 11 Kemeru sēravotu iestādes Jūras paviljona artēziskas akas jaunbūves darbiem; drošības nauda Ls 100.—

plkst. 12 elektības augstsprieguma līnijas izbūvei uz Kemeru iestādes Jūras paviljonu; drošības nauda Ls 200.— L 4384 24752

Fin. min. namā Rīgā, Dzirnavu ielā 31

izirējamās bij. arkiva telpas, derīgas veikala, noliktavas un tomēr vajadzībām.

Interesentiem, kas vēlas telpas apskatīt, jāpieprasa pie nama sēnīka K. Menca, 53. dzīv.

Piedāvājumi par telpu ierēšanu jāiesniedz Valsts saimniecības depart. administratīvai nodalai, uzrādot ires maksas liešumu un telpu izmantošanas veidu. 1* L 4329 24398

Šoseju un zemes ceļu departamenta 11. rajona inženieris

savā kancelejā Bauskā, pie bij. Skudro kroga, 1936. g. 4. decembri, pulksten 10,

jauktā izsolē izdos:

1) remonta darbus tiltam pār Susejas upi uz Jp. 75 Svajani— Andreja skolas 3. šķēršļa ceļa. Nodrošinājums Ls 30,—;

2) otrreizējā izsolē celtnes ierīkošanas darbus pār Lielupi, pie Mežotnes muižas Mežotnes pagastā. L 4391 Tuvākas ziņas rajona kancelejā parastā darba laikā. 24754

Gintermuīžas slimnīca

Jelgavā, Filosofu ielā 49, 1936. gada 26. novembrī, plkst. 10,

pārdoms mutiskā vairāksolišanā

lietoto, slimnicai nederigo inventāru, kā: mēbeles, traukus, dažādus darba rūkus, radio aparātu, vejas rulli, dinamo mašīnu, aužāmās stelles, šūjmašīnas u. c. L 4366 24750

Nodokļu departamenta nodokļu piedzinējs paziņo, ka 1936. g. 27. novembrī, plkst. 11 Rīgā, Avotu ielā 21, veik., pārdoms vairāksolišanā Adolfa Bello dažādas mantas, novērtētas par Ls 220,— viņa dažādu nodokļu parāda piedziņai. 24761 Rīgā, 1936. g. 13. novembrī.

Nodokļu piedz. E. Birke.

Nodokļu departamenta nodokļu piedzinējs paziņo, ka 1936. g. 27. novembrī, plkst. 11 Rīgā, Avotu ielā 13, 19. dz., pārdoms vairāksolišanā Hirša un Rachites Bergmanu dzīvojēi iekārtu, novērtētu par Ls 430,— viņu dažādu nodokļu parāda piedziņai. 24762 Rīgā, 1936. g. 13. novembrī.

Nodokļu piedz. E. Birke.

Nodokļu departamenta nodokļu piedzinējs paziņo, ka 1936. g. 27. novembrī plkst. 12 Rīgā, Ganību dambī 27, 1. dz., pārdoms vairāksolišanā Bertolda Hammera mēbeles, novērtētas par Ls 330,50 viņa dažādu nodokļu parāda piedziņai. 24879 Rīgā, 1936. g. 19. novembrī.

Nodokļu piedz. M. Milts.

Nodokļu departamenta nodokļu piedzinējs paziņo, ka 1936. g. 28. novembrī, plkst. 11 Rīgā, Valentīnas ielā 3/5, pārdoms vairāksolišanā Audumu ake, sabiedrības „Dentelle” mantu, novērtētas par Ls 400,— viņa dažādu nodokļu parāda piedziņai. 24876 Rīgā, 1936. g. 20. novembrī.

Nodokļu piedz. J. Simans.

Nodokļu departamenta nodokļu piedzinējs paziņo, ka 1936. g. 28. novembrī, plkst. 11, Rīgā, 1. Zoiitūdes ielā 13, 1. dz., pārdoms vairāksolišanā Mozus Magidsona mēbeles un citu mantu, novērtētas par Ls 294,— viņa dažādu nodokļu parāda piedziņai. 24877 Rīgā, 1936. g. 17. novembrī.

Nodokļu piedz. P. Strautins.

Nodokļu deputatmenta nodokļu piedzinējs paziņo, ka 1936. g. 28. novembrī, plkst. 11, Rīgā, 1. Zoiitūdes ielā 13, 1. dz., pārdoms vairāksolišanā Heinricha Deicmāna iekārtā automobilu un generātorus, novērtētas par Ls 5.412,— viņa dažādu nodokļu parāda piedziņai. 24875 Rīgā, 1936. g. 21. novembrī.

Nodokļu piedz. J. Kazins.

Nodokļu deputatmenta nodokļu piedzinējs paziņo, ka 1936. g. 28. novembrī, plkst. 11 Rīgā, Tērbatas ielā 72, pārdoms vairāksolišanā Heinricha Deicmāna iekārtā automobilu un generātorus, novērtētas par Ls 5.412,— viņa dažādu nodokļu parāda piedziņai. 24882 Rīgā, 1936. g. novembrī.

Nodokļu piedz. R. Knochs.

Nodokļu deputatmenta nodokļu piedzinējs paziņo, ka 1936. g. 30. novembrī, plkst. 12 Rīgā, Rūpniecības ielā 1 b, 9. dz., pārdoms Zāras Mirmanis. Nodokļu deputatmentam iekārtās mēbeles, novērtētas par Ls 4130,— viņas vira Izadora Mirmanas nodokļu parāda piedziņai. 24882 Rīgā, 1936. g. 19. novembrī.

Nodokļu piedz. R. Knochs.

Rīgas pref. 1. iec. priekšnieks paziņo, ka 1936. g. 2. decembri, plkst. 10, Rīgā, M. Kalēju ielā 10/12, Rīgas pilsetas valdes dzīvokļu nodokļu piedziņas lietā pārdoms atklātā vairāksolišanā Meiera Deiča 1 naudas skapi, I rakstāmgaldū un bufei, kas novērtēti par Ls 275.

Pārdodamās mantas apskatāmas izsoles dienā un laikā uz vietas. 15099. 24660g Rīgā, 1936. g. 19. novembrī.

1. iec. pr. v. Eltermanis.

Rīgas pref. 2. iec. priekšnieks paziņo, ka 1936. g. 28. nov., plkst. 10 Rīgā, M. Kalēju ielā 10/12, Rīgas pilsetas valdes dzīvokļu nodokļu piedziņas lietā pārdoms atklātā vairāksolišanā Meiera Deiča 1 naudas skapi, I rakstāmgaldū un bufei, kas novērtēti par Ls 201.— 24764z

Pārdodamās mantas apskatāmas izsoles dienā un laikā uz vietas. 15099. 24660g Rīgā, 1936. g. 19. novembrī.

1. iec. priekš. pal. (paraksts).

Rīgas pref. 2. iec. priekšnieks paziņo, ka 1936. g. 28. nov., plkst. 10 Rīgā, Elizabetes ielā 3, 2. dz., Rīgas pils, valdes dzīv. nodokļu piedziņas lietā pārdoms atklātā vairāksolišanā Christen-Hille Bogha (Kristensa Bega) 1 ozola koka skapi un 1 kabineta atzveltnes krēsls, kas novērtēti par Ls 201.— 24764z

Ventpils pilsētas valde izsludina par nederigām nozaudēto darba grāmatību V 33180/274, ko Šī pag. valde 1936. g. 15. jūnijā izdevusi Matildei Bremsnits.

Ventpils pilsētas bāriņtiesa izsludina par nederigām nozaudēto aizgādāju aplieciņas: 1) 1936. g. 28. novembrī, kas 1928. g. 19. novembrī, izdota gara slimās Elzas Krišjānis personas un mantas aizgādāju Vilhelnam Hoheizelam un 2) 325. aplieciņu, kas 1933. g. 5. maijā izdota mir. Jāņa Sidrevis mantojuma masas aizgādājumā Jānim Freinbergam. 24697z

Ventpils pilsētas bāriņtiesa izsludina par nederigām viņas izdoto darba grāmatību: 1) 1936. g. 28. novembrī, kas 1928. g. 19. novembrī, izdota gara slimās Elzas Krišjānis personas un mantas aizgādāju Vilhelnam Hoheizelam un 2) 325. aplieciņu, kas 1933. g. 5. maijā izdota mir. Jāņa Sidrevis mantojuma masas aizgādājumā Jānim Freinbergam. 24697z

Valkas apr. pol. 2. iec. priekšnieks paziņo, ka 1936. g. 2. decembri, plkst. 10 Rīgā, Artieriņas ielā 3, 2. dz., Rīgas pils, valdes dzīv. nodokļu piedziņas lietā pārdoms atklātā vairāksolišanā Christen-Hille Bogha (Kristensa Bega) 1 ozola koka skapi un 1 kabineta atzveltnes krēsls, kas novērtēti par Ls 201.— 24764z

Valkas apr. pol. 2. iec. priekšnieks paziņo, ka 1936. g. 2. decembri, plkst. 10 Rīgā, Artieriņas ielā 3, 2. dz., Rīgas pils, valdes dzīv. nodokļu piedziņas lietā pārdoms atklātā vairāksolišanā Christen-Hille Bogha (Kristensa Bega) 1 ozola koka skapi un 1 kabineta atzveltnes krēsls, kas novērtēti par Ls 201.— 24764z

Valkas apr. pol. 2. iec. priekšnieks paziņo, ka 1936. g. 2. decembri, plkst. 10 Rīgā, Artieriņas ielā 3, 2. dz., Rīgas pils, valdes dzīv. nodokļu piedziņas lietā pārdoms atklātā vairāksolišanā Christen-Hille Bogha (Kristensa Bega) 1 ozola koka skapi un 1 kabineta atzveltnes krēsls, kas novērtēti par Ls 201.— 24764z

Valkas apr. pol. 2. iec. priekšnieks paziņo, ka 1936. g. 2. decembri, plkst. 10 Rīgā, Artieriņas ielā 3, 2. dz., Rīgas pils, valdes dzīv. nodokļu piedziņas lietā pārdoms atklātā vairāksolišanā Christen-Hille Bogha (Kristensa Bega) 1 ozola koka skapi un 1 kabineta atzveltnes krēsls, kas novērtēti par Ls 201.— 24764z

Valkas apr. pol. 2. iec. priekšnieks paziņo, ka 1936. g. 2. decembri, plkst. 10 Rīgā, Artieriņas ielā 3, 2. dz., Rīgas pils, valdes dzīv. nodokļu piedziņas lietā pārdoms atklātā vairāksolišanā Christen-Hille Bogha (Kristensa Bega) 1 ozola koka skapi un 1 kabineta atzveltnes krēsls, kas novērtēti par Ls 201.— 24764z

Valkas apr. pol. 2. iec. priekšnieks paziņo, ka 1936. g. 2. decembri, plkst. 10 Rīgā, Artieriņas ielā 3, 2. dz., Rīgas pils, valdes dzīv. nodokļu piedziņas lietā pārdoms atklātā vairāksolišanā Christen-Hille Bogha (Kristensa Bega) 1 ozola koka skapi un 1 kabineta atzveltnes krēsls, kas novērtēti par Ls 201.— 24764z

Valkas apr. pol. 2. iec. priekšnieks paziņo, ka 1936. g. 2. decembri, plkst. 10 Rīgā, Artieriņas ielā 3, 2. dz., Rīgas pils, valdes dzīv. nodokļu piedziņas lietā pārdoms atklātā vairāksolišanā Christen-Hille Bogha (Kristensa Bega) 1 ozola koka skapi un 1 kabineta atzveltnes krēsls, kas novērtēti par Ls 201.— 24764z

Valkas apr. pol. 2. iec. priekšnieks paziņo, ka 1936. g. 2. decembri, plkst. 10 Rīgā, Artieriņas ielā 3, 2. dz., Rīgas pils, valdes dzīv. nodokļu piedziņas lietā pārdoms atklātā vairāksolišanā Christen-Hille Bogha (Kristensa Bega) 1 ozola koka skapi un 1 kabineta atzveltnes krēsls, kas novērtēti par

ka arī ires ligums var pastāvēt bez ires maksas noteikšanas, kura — pirms ires likuma izdošanas — tādā gadījumā nosakāma pēc pastāvošām vidējām (tīrgus) cenu, bet pēc šā likuma izdošanas — pamatojoties uz šīs likumā paredzētām ires maksas normām, kā to pareizi atzinusi apgabaltiesa; 3) ka tādā kārtā atbildētaja kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma. Senāts n o l e m j: Jūlija Marsona pilnvarnieka zv. adv. Berga kasācijas sūdzību, uz CPN 283. (186.) p. pamata, atstat bez ievērības.

84. 1930. g. 29. aprili. Donata Žikara pilnvarnieka privātadv. V. Laveniekova līgums atceļ Latgales apgabaltiesas spriedumu Rīgas Rom.-katoļu Archidiecēzes kūrijas prasībā pret Donatu Žikaru. (L. № 677.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Nemot vērā: 1) ka apgabaltiesa gan, pretēji savam aizrādījumam sprieduma motivu sākumā, kur uzsverīts, ka nomas līgumu ar atbildētāju noslēdzis Viļēni mesta b a z n i c a s p a r tāvīs, sprieduma motivu tālākos apcerējumos nepareizi atrod, ka iznomāta zeme piederot Viļēnu katoļu d r a u d z e i; 2) ka tomēr Šādam pēdējam apgabaltiesas aizrādījumam nav izšķirošas nozīmes; vispirms, kā nenoliedz atbildētājs, prasība pamatota nevis uz i p a š u m a tiesībām un nav raksturojama kā vindikācija, bet gan kā nomas prasība, kura pamatota uz noteikumiem par nomu, pēc kuriem, nomas līgumam izbiedzoties aiz termiņa noteicēšanas, nomniekam nomas priekšmets jānodod atpakaļ iznomātājam; 3) ka vispār — pretēji atbildētāja domām — Romas-katoļu baznīcu (kanoniskas) tiesības nepiešķir draudzēm juridiskas personas tiesības (it kā korporācijām) un tāpat neatzīst vietejo draudzes un ga rīdzniecības kombināciju, kādu nodibina pareizticīgo baznīcu tiesības kā „приходская церковь”, atzīstot pēdējo par baznīci mantības neseju (it kā церковно приходское имущество); arī pēc Krievijas likumiem pašu vietējo katoļu baznīcu mantība piečāt k a t o l u b a z n i c a i v a i b a z n i c a s i e s t ā d ē m (institutiem: sk. nolik. par ārzemī. tieb. Kr. lik. kop.

II sēj. I. d. 153., 111. p.; 1922. g. 30. maija konkordāta ar svēto krēslu 2., 14., 20. p.; I.kr. 138), t. i. vai nu vispārējai katoļu baznīcāi Latvijā vai vietējai katoļu baznīcāi, bet ne draudzēm, kā tādām, it ka korporācijām (Senāta Apvien. sap. spried. krāj. 1924. g. 10. num.); atbildētāja norādītā kr. CL 413., 1429. p. un Kr. lik. kop. 9. sēj. 401.—403. p. nemaz neattiecas uz runa stāvošo jautājumu; 4) ka nepelna ievērību atbildētāja atsauksme uz 1928. g. 22. marta likumu par pilsētu zemēm (Lkr. 52), jo šis likums (9. p.) piešķir tai paredzētās tiesības tikai tādas zemes nomniekam, kura atrodas p i l s ē t a s (tā tad nevis miesta) administratīvās robežās un kura tika iznomāta apbūvei; atbildētājs pat neapgalvo, ka runā stāvošā zeme atrastos kādas pilsētas administratīvās robežās un būtu tikusi iznomāta taisni apbūvei; neatkarīgi no tā, tagadējā nomas līguma terminš, kā nodibina apgabaltiesa, notecejīs jau 1921. g. 23. aprili, t. i. jau p i r m s 1928. g. 22. marta likuma spēkā nākšanas; 5) ka apgabaltiesas apcerējumiem par 1912. g. 23. junija likumu par apbūvi (Kr. lik. krāj. 130. num.) ir tikai blakus motivu nozīme un tie nav izdarījuši iespādu uz sprieduma gala slēdzienu; 6) ka tā tad atkriti arī atbildētāja paskaidrojumi viņa kasācijas sūdzības 2. un 3. punktos; 7) ka tādā kārtā apgabaltiesa nav pārkāpusi atbildētāja kasācijas sūdzībā norādītos likumus, kādēļ kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma. Senāts n o l e m j: Donata Žikara pilnvarnieka, priv. adv. Laveniekova kasācijas sūdzību, uz CPN 283. (186.) p. pamata, atstat bez ievērības.

85. 1930. g. 29. aprili. Latvijas Dzelzceļu virsvaldes pārstavja juriskonsulta pal. V. Matsona līgums atceļ Rīgas apgabaltiesas spriedumu Georga Alersa, tīrg. zem firmas „C. A. Ahlers”, prasība pret Satiksmes ministriju, Dzelzceļu virsvaldes personā, un prasītāja Georga Alersa, tīrg. zem firmas „C. A. Ahlers”, paskaidrojums. (L. № 681.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Nemot vērā: 1) ka apgabaltiesa aiz viņas pievestiem iemesliem konstatējusi, ka prasītājs savā 1928. g. 16. maija iesniegumā

klūdijies, priekšā likto cenu apzīmējot par 30 sant. metriskā tonnā, un ka prasītāja istā griba nav bijusi par šādu summu slēgt ligumu ar atbildētāju; 2) ka šāds apgabaltiesas konstatējums attiecas uz lietas faktisko pusi un nav tāpēc pārbaudāms kasācijas kārtībā; ar to atkrit atbildētājas paskaidrojumi vijas kasācijas sūdzībā, kuros tā apstrid minēta konstatējuma pareizību pēc būtības; 3) ka cenu, piegādāšanas jeb uzņēmuma ligumā katrā ziņā pieder pie šī darījuma esenīcīlām sastāvdaļām; lik. par piegādēm 39. p. 3. pk.; priv. lik. 4226. p. beigas, 4244. p.; 4) ka tāpēc, ja apgabaltiesa konstatējusi gribas trūkumu prasītāja pusē priekšā liktās cenas apmēra ziņā, tad ar to nodibināta prasītāja klūda esenīcīlā piegādes darījuma sastāvdaļā; 5) ka tāpēc Senātam jaizskir vienīgi jaunājums par to, vai kādā veidā prasītāja pielaištā un vija atzīta klūda padara par nederigu viņa priekšlikumu; likums par darbiem un piegādēm valsts vajadzībām savā 41. p. paredz gadījumu, kad iesniegumi uzskatāmi par nederīgiem, un proti, aiz nesaskaņas ar 39., 40. pantiem; bet šādi gadījumi nav uzskatāmi par vinentiem; iesniegumi (piedāvājumi) juridiski jāraksturo par oferti (priekšlikumu), un tie subsidiāri apspriežami pēc privātlikuma noteikumiem par gribas trūkuma sekām darījumos; 6) ka pēc priv. lik. 2961. p., esenīcīlā maldība (klūda) iznīcina visu darījuma spēku, jo tiek pieņemts, kā tas, kas šādi maldījies, nav devis darījumiem piekrišanu un kā tāpēc darījums nav nemaz noticis; 7) ka tas pats jāsaka, ja lieta negrozās apjau noslēgtu darījumu, bet tikai ap kadu oferti, un maldība (klūda) tika pielaista jau pašas ofertes esenīcīlā daļā — proti piegādes darījuma ofertē — maldīgi apzīmētā cēnā; 8) ka esenīcīlā maldībā nekrīt svarā, vai maldība būtu uzskatāma par atvainojamu vai neatvainojamu (Erdmans System I, 194. lp. pie 1. piez.); 9) ka 2959. p. noteikums par to, maldība par saviem paša darbiem („über seine eigenen Handlungen“) parasti nav atvainojama, neattiecas uz runā stāvošo gadījumu vispār tāpēc, ka maldība zīmējusies uz esenīcīlu priekšā liktās ofertes daļu un otrkārt tāpēc, ka maldība bija raksturojama, pēc apgabaltiesas konstatētiem datiem, vienīgi kā pār-

rakstišanās cenu apzīmējumā; tā tad maldība neattiecas uz kādiem prasītāja jau agrāk izdarītiem darbiem un to nozīmi, bet pastāv taisni prasītāja paša maldīgā darbā, t. i. pārrakstišanas klūdā; 10) ka tādā kārtā apgabaltiesa, nākot pie tā paša gala slēdziena, nav atbildētājas kasācijas sūdzībā pievestos likumus pārkāpusi, kādēl kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma. Senāts n o l e m j i: Latvijas Dzelzceļu virsvaldes pārstāvja juriskonsulta pal. V. Matsona kasācijas sūdzību, uz CPN 283. (186.) p. pamata, atstāt bez levērības.

86. 1930. g. 26. septembrī. Latvijas grāmatrūpniecības darbinieku krājaizdevu sabiedrības pilnv. zv. adv. pal. J. Sūnas lūgums atceļt Rīgas apgabaltiesas spriedumu Eduarda Reimaja prasībā pret Latvijas grāmatrūpniecības darbinieku krājaizdevu sabiedrību, (L. № 686.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoļiņš; referē senātors F. Konrādi.

Senāts atrod: apgabaltiesa konstatējusi, ka 1928. g. 24. aprīlī prasītājs izsācis streiku, pie kam vijam no darba devēja A/S „Izdevējs“ ticis uztiekti darbs uz 14 dienām, bet vēlāk iestājies atkal darbā uz jauniem noteikumiem un nostrādājis vairākas nedēļas. 1928. g. 28. maijā prasītājs, sastāvēdamas liguma attiecības ar A/S „Izdevējs“, atkal pievienojes streikotajiem un nosledzis ar vijiem vienošanos par to, ka atjaunošot darbus pie A/S „Izdevējs“ tikai tad, ja pēdējā pieņemšot darba tarifu, norunāto starp Latvijas grāmatrūpnieku biedrību un Latvijas grāmatrūpniecības arodu savienību. Kā garantiju minētam solījumam prasītājs izdevis vekseli par Ls 500,— un tā kā prasītājs savu solījumu neesot ieturējis, bet ieprickš tarija pieņemšanas no A/S „Izdevējs“ puses atgriezies darba pie pedeļās, tad vekselis ticis nodots atbildētajai piedzišanai un uz atbildētājas lūgumu miertiesnesis spriedumu piespriedis no prasītāja vekselā summu.

1928. g. 12. septembrī prasītājs cēlis prasību pret atbildētāju, lūdzot atzīt minēto miertiesneša spriedumu par atceļtu attiecībā uz prasītāju un atzīt pēdējo par svabadu no saistības pēc šī vekselā, kā bez-

naudas vekselā un runājoša pretim priv. lik. 2922., 3214. p.

Rīgas apgabaltiesa ar 1929. g. 20. marta spriedumu šo prasību apmierinājusi, nākot pie slēdzienu, ka vienošanās, kurā notikusi starp prasītājiem un pārējiem streikotājiem, atzistama par darījumu pret labiem tikumiem, kāds slēdziens nebūtu grozāms arī tānī gadījumā, ja vēl būtu spēka Latvijas valsts iekārtas pagaidu noteikumu 9. pants (l. kr. 1920. g. 183), kādi noteikumi, pēc apgabaltiesas atzinuma, tomēr esot atvietoti ar Latvijas Republikas Satversmi, kurā streika brīvība vispār neesot minēta.

Atbildētājas par šo spriedumu iesniegtā kasācījas sūdzība nepelna ievēribas.

Valstis, kurās atzīta streika brīvība, strādniekiem dota iespēja izlietot streiku, kā cīņas līdzekli ar darba devēju, nenesot par to kriminālatbildību, kāda pastāv valstīs, kurās streika brīvība. Tomēr no tā apstākla, ka valstī, kurā atzīst streika brīvību, strādniekiem par streiku nedraud kriminālatbildību, neizriet, ka strādnieki pārtraucot kopīgi darbu un neievērojot pie tam uzteikšanas termiņu, nepielaitu nelikumību no priv. lik. viedokļa; streika brīvība nenozīmē prīckā strādniekiem priv. lik. 3209. sek. p. atcelšanu, kas katram liguma slēdzējam uzliek par pienākumu cieši izpildit noslēgto ligumu. Tādēļ, ja streika dalībnieks, to pārtraucot, atgriežas atpakaļ pie darba, tad viņš rikojas taisni likumīgi, t. i. saskapā ar noslēgto ligumu, kādēļ jāatzīst par pareizu apgabaltiesas uzskats, ka ir jāatzīst par pretim runājošu priv. lik. 2922., 3214. p. tada vienošanās streikotāju starpā, ar kuru individuālam strādniekam jemita tiesība atgriezties pie darba, t. i. izpildit taisni to, kas vijam saskapā ar ligumu jādara; atzīstot tādēļ arī konkretā lietā prasītāja doto solījumu neatgriezties pie darba A/S „Izdevējs”, ja ta nebus pienēmusi kolektīvā liguma noteikumus, par nederigu kopa ar savienoto ar šo solījumu — vekseli, apgabaltiesa nav likumu pārkāpusi. Tātad pat atzīstot par pareizu atbildētājas uzskatu, ka Latvija pastāv streika brīvība, atbildētājas kasācījas sūdzība būtu atraidāma, kādos apstāklos Senāts neatrod par vajadzīgu apspriest kasācījas sūdzības iesniedzējas paskaidrojumus, kuros viņš

apstrīd pretējo apgabaltiesas slēdzienu, pēc kurā Latvija tāda brīvība nepastāvot.

Apgabaltiesas slēdziens, ka atbildētāja zinājusi lietas apstāklus (t. i. vekselā izcelšanās pamatus), attiecas uz lietas faktisko pusi un nav pārbaudāms kasācījas kārtībā. Šai ziņā jāaizrāda, ka apgabaltiesas 1929. g. 1. februāra sēdes protokolā, uz kuru atsaucas kasācījas sūdzības iesniedzēja un kurā pievests prasītāja paskaidrojums „ka par launu ticību nevarot būt runas, jo viss noticis locekļu klātbūtnē”, ieviesušies acīmredzama rakstīšanas klūda, jo, ja visa kases valde zinājusi faktiskos lietas apstākļus par vekselā izdošanu, tad taisni atbildētāja atradusies mala fide, ko prasītājs acīmredzot arī domājis izteikt, bet viņa izteicieni šai ziņā ncpareizi protokolēti.

Aiz visiem noradītiem iemesliem Senāts atzīst atbildētājas kasācījas sūdzību par atraidāmu, kā nepamatotu, un tādēļ Senāts n o l e m j: Latvijas grāmatrūpniecības darbinieku krājaizdevu sabiedrības pilnvarnieka zv. adv. pal. Sūnas kasācījas sūdzību, uz CPN 283. (186.) panta pamata, atstāt bez ievēribas.

87. 1930. g. 27. februāri. Ernesta N a g o b a d a lūgums atceļ Rīgas apgabaltiesas lēmumu attiecībā uz viņa un Jūles Nagobad blakus sūdzības atstāšanu bez caurskatīšanas lietā. (L. № 687.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoņišs; referē senātors F. Konradi.

Nemot vērā: 1) ka Cēsu Valkas zemes grāmatu nodalas priekšnieks 1929. gada 16. aprīli nodalā saņemto, par viņa 1929. g. 22. marta lēmumu, kāds lēmums tīcis paziņots Rīgas notāram Brikovskim 8. aprīli, iesniegto blakus sūdzību pienēmis ka iesniegtu likuma paredzētā lēmuma pārsūdzēšanas 7 dienu laikā; 2) ka Rīgas apgabaltiesa šo iesniegto blakus sūdzību ar savu 8. maija lēmumu atstājusi bez caurskatīšanas uz tā pamata, ka tā i e s n i e g t a 16. aprīli, t. i. pēc likumā paredzētā 7 dienu termiņa notecēšanas; 3) ka, tā kā Zemes grāmatu nodalas priekšnieks, kurā pienākums ir par viņa lēmumiem iesniegtās pārsūdzības pārbaudit, vai tās ir likumā paredzētā kārtībā iesniegtas, dotā gadījuma ir pārsūdzību pienēmis, kā laikā

iesniegtu un tā kā uz parsūdzības ir tikai zemes grāmatu nodalas spiedogs par to, kad un zem kāda № blakus sūdzība savemta resp. reģistrēta kā ienākusi Zemes grāmatu nodalā, un tā kā nosūtot lietu uz angabaltieses lietai nebija pielikta aploksne ar pasta zīmoga nos piedumu, no kā būtu redzams, ka blakus sūdzība nosūtīta pa pastu un kad tā nodota uz pasta, tad pie tādiem apstākļiem angabaltiesai varēja rasties šaubas par to, vai blakus sūdzība ir laikā iesniegta, bet ja viņai tādās šaubas radas, tad viņai bija jārīkojas CPN 106. (82¹) panta paredzētā kārtībā, un viņa nevarēja nenoskaidrojot minēto jautājumu izlemt lietu, izņemot no tā viedokļa, itin ka blakus sūdzība būtu tikusi iesniegta personīgi 16. aprīlī Zemes grāmatu nodalai, bet ne ienākusi pa pastu; ja tiesa būtu rīkojusies CPN 106. (82¹) panta paredzētā kārtībā, tad lieta būtu noskaidrojusies, jo kā tas redzams no kasācijas sūdzībai pievienotās pasta kvīts, minēta parsūdzība ir tikusi sūtīta pa pastu un nodota Rīgas pastā 15. aprīlī, tā tad saskaņā ar CPN 828. pantu (1927. g. 15. jūnijā red.) atzīstama par iesniegtu likumā paredzētā terminā; 4) ka aiz pievestiemi iemesliem Rīgas angabaltiesas lēmums CPN 106. (82¹) un 196. (142.) pantu pārkāpumu dēļ nav atstajams spēkā. Senāts n o l e m i j: Rīgas angabaltiesas 1929. g. 8. maija lēmumu CPN 106. (82¹) un 196. (142.) pantu pārkāpumu dēļ atceļt un lietu nodot caurskatīšanai no jauna Rīgas angabaltiesai citā tiesnešu sastāvā.

88. 1930. g. 12. maijā. Latvijas Komercbankas pilnv. zv. adv. P. Berga lūgums atceļt Rīgas angabaltiesas spriedumu Mendeļa Neuštadta prasībā pret Latvijas Komercbanku. (L. № 714.)

Sedi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoņš: referē senātors A. Lēbers.

Nemot vērā: 1) ka angabaltiesa konstatējusi a) ka prasītājs runa stāvošo vekseli izdevis firmai A/S. „Zandberg un biedri” kā maksājumu nodrošinājumu par uz nomaksu pirkto ūjmašīnu; b) ka prasītājs maksājumus kārtīgi izdarijis uz parādu, kura nodrošinājumam viņš izdevis minēto vekseli; c) ka starp minēto firmu un atbildētāju pastavējušas „On call” (kreditatklā-

šanas, proti giro à depot darījuma) attiecības, pēc kurām atbildētāja atklājusi firmai kredītu pret nodrošinājuma prasītāja un citu ūjmašīnas pircēju vekselus ar minētās firmas indosamentu; d) ka atbildētāji bijis zināms, ka šādus vekselus firma bija savkārt sanēmusi no saviem ūjmašīnu pircējiem un galvenais, arī tas, ka pati firma uz runā stāvošo vekseli sagēm maksājumus no prasītāja; 2) ka šādi angabaltiesas konstatējumi attiecas uz lietas faktisko pusi un nav tāpēc pārbaudāmi kasācijas kārtībā; ar to atkrit tie atbildētājas paskaidrojumi viņas kasācijas sūdzībā, kuros tā apstrīd pievesto konstatējumu pareizību pēc būtības (sk. Sen. CKD 27./324.); 3) ka no aprādītiem konstatējumiem angabaltiesa varēja nakt pie sledziena, ka atbildētāja uzskaņā par malae fidei vekselturētāju tai ziņā, ka viņai bijis zināms par tām jurid. attiecībām, kurā viņš atradies pret minēto firmu A/S. „Zandberg un biedri” un ka tāpēc prasītājs varēja pret atbildētājas vekselprasību celt ierunu arī aiz tām jurid. attiecībām, kurā viņš atradies ar minēto firmu, saskaņā ar veksela lik. 33. p., jo likums aizsarga tikai labticīgo vekselturētāju (Sen. CKD 27./895., 28./572.), ka, vekselindosatāra kā tagadējā vekselturētāja mala fides jārunā nevis tikai tais gadījumos vien, kad viņš būtu sanēmis (vai ieguvis) apzināti jau samaksāto vekseli, bet arī tad, ja viņš kļuvis zināms, ka viņa jau agrāk saņemtais depovekselis tīcis samaksāts vekselturētāja priekšgājējam jau (vekselindosantam) pēc tā, kad viņš to bija sanēmis no šī pedējā, ka tas — pēc angabaltiesas konstatējuma — noticis runā stāvošā gadījumā; ja tāpēc šādos apstākļos vekselturētājs, reālizējot savas kīlu tiesības (sk. priv. lik. 1466. p. Sen. CKD 30./889.), cel uz viņam sakarā ar „on call” darījumu nodotā depoveksela pamata, prasību pret veksela tiešo veksel. paraādnieku (vekseldevējū), apzinādāmies, ka šīs vekselis jau tīcis samaksāts prasītāja priekšgājējam (vekselindosantam), tad vekselturētājs rīkojies jaunprātīgi, kura ka augšā aprādīts, dod atbildētājam tiešam vekselparādniekiem — ierunu pēc Veksellik. 33. p.; 5) ka angabaltiesas apcerējumiem par to, ka starp

atbildētāju un firmu A/S. „Zandberg un biedri” neesot bijušas parastas (?) on call attiecības (jo atbildētājai neesot bijusi tiesība, piem., vekselus protestēt) un ka arī pašai firmai neesot piederējušas parastas (?) vekselja protesta tiesības, ir tikai blakus motīvu nozīme, kuri nemaz nav iespiedojuši apgabaltiesas gala slēdziena pareizību par to, ka launtcīgam vekselturētājam jācieš tieša vekselparaādnieka ierunas aiz šā pēdējā juridiskam atticcībām, ar vekselturētāju priekšgājējiem, ja vien tādas juridiskas attiecības bijušas zināmas minētam vekselturētājam; 6) ka tādā kārtā apgabaltiesa gala slēdziena ziņa — nav pārkāpusi atbildētājas pievestos likumus, kādēļ viņas kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma, Senāts n o l e m j: Latvijas Komercbankas pilnvarnieka zv. adv. Berga kasācijas sūdzību, uz CPN 283. (186.) p. pamata, atstāt bez ievēribas.

89. 1930. g. 29. oktobrī, Mir. Voldemara Reutern-Nolkena mant. masas pilnvarnieka zv. adv. V. Buša lūgums atceļ Liepājas apgabaltiesas lēmumu mir. Reutern-Nolkena blakus sūdzībā. (L. № 733.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoļiņš; referē senātors A. Lebers.

Nemot vēra: 1) ka mantojuma aizgādnība, kurū nodibinājusi kompetentā tiesa ar sevišķu lēmumu, ievērojot likuma paredzētos lietas apstākļus, ir atcelama vienīgi uz jauna tiesas lēmuma pamata tai pašā lietā, ja lietas apstākļi attaisno šāda lēmuma taišanu; tā tad mantojuma aizgādnība, attiecīgiem jauniem faktiskiem apstākļiem iestājoties, izbeidzas nevis automātiski, ipso jure, bet tikai uz jauna tiesas lēmuma pamata (Senāta spried. 27./853.); 2) ka tāpēc apgabaltiesai, nenodibinot, ka mantojuma aizgādnība būtu tikusi atcelta ar attiecīgās tiesas lēmumu, nebija likumīga pamata runā stāvošā mantojuma aizgādnīa lūgumu noraidit; 3) ka tā tad apgabaltiesas lēmums priv. lik. 2598, p. CPN 2023., 181. (129., 196. 142.) p. pārkāpumu dēļ atcelts un lietu nodot tai pašai apgabaltiesai izspriešanai no jauna citā sastāvā.

90. 1930. g. 4. jūnijā. Ādolfa Stirnas lūgums atceļ Rīgas apgabaltiesas spriedumu Ādolfa Stirnas prasībā pret Augustu Kalniņu. (L. № 739.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoļiņš; referē senātors F. Konrādi.

Senāts atrod: Jautājumu par to, vai dārzniecību vienkāršie strādnieki pielidzināmi lik. par darba laiku 19. p. minētiem laukstrādniekiem, apgabaltiesa pareizi izšķirusi apstiprinoši, jo abu kategoriju strādnieku darbs (kas, kā sezonas darbs stāv pilnā atkarībā no klimatiskiem apstākļiem) pēc sava rakstura ir vienāds. Šīm lietā apgabaltiesa nākusi pie slēdziena, ka prasītājs izpildījis tos pašus darbus, kā laukstrādnieks, t. i. kā viņš bijis tāds dārzniecības vienkāršs strādnieks un tādēļ pareizi konkrētā gadījumā piemērojusi lik. par darba laiku 19. pantu. Apgabaltiesas slēdziens saskan ar liecinieku Gribuļa, Bredava un Titova liecībām, ka prasītājs strādājis pie atbildētāja kā puisis un vispār darījis visus darbus, kas dārzniecībā jādara; ka viņš, starp, citu, arī veda saknes uz tirgu, negroza viņa darba raksturu.

Jautājumiem par to, vai atbildētāja dārzniecība atrodas pilsētas administratīvās robežās, vai viņš priekš savas dārzniecības izņēmis tirdzniecības zīmi un vai prasītājs bijis pierakstīts slimā kasē, nespēlē izšķirošo lomu pie jautājuma izšķiršanas, vai prasītājs pielidzināms laukstrādniekiem. Apgabaltiesas motiviem par prasītāja pāraksta nozīmi ir blakus motīvu nozīme, kuri nevarēja iespaidot apgabaltiesas gala slēdzienu, kādēļ šie motīvi, kā arī pret tiem vērstie prasītāja paskaidrojumi. Senātā nemaz nav apspriežami.

Aiz pievestiem iemesliem Senāts atrod, ka apgabaltiesa, atraidot šo prasību, kurā prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja Ls 184, kā atlīdzību par neizlietotu atpūtas laiku, rikojusies saskaņā ar likuma noteikumiem, kādēļ prasītāja kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma. Ievērojot sacito, Senāts n o l e m j: Ādolfa Stirnas kasācijas sūdzību, uz CPN 283. (186.) p. pamata, atstāt bez ievēribas.

91. 1930. g. 21. maijā. Ringolda Kalninga pilnvarnieka zv. adv. A. Heid-

maja lūgums atcelt Rīgas apgabaltiesas spriedumu Ringolda Kalninga prasībā pret Magnusu-Greaghu Bornholdtu, Emīlu-Selmeru Joergensenu un Gotfrīdu Šēnbergu, tīrg. zem firmas „P. Bornholdt un Co“ un Magnusa-Greaghu Bornholdta u. c. pilnvarnieka zv. adv. T. Cimmermaņa paskaidrojums. (L. № 742.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors F. Konrādi.

Nemot vērā: 1) ka apgabaltiesa konstatējusi: a) ka pēc paša prasītāja paskaldojuma iesūdzības rakstā atbildētāji ir kuģniecības sabiedrības „Neptun“ pārstāvji Rīgā, b) ka saskaņā ar konosamentu, atbildētāji (tāpat kā firma Helmsing & Grimm) ir minētās sabiedrības aģenti un c) ka arī konkrētā gadījumā atbildētāji aizturot rūdzus, nav rikojušies savā vārdā, bet gan uz sabiedrības aģentu rikojuša pamata; tādos apstākļos apgabaltiesa pareizi atzinusi, ka atbildētāji rikojušies konkrētā gadījumā kā kuģniecības sabiedrības aģenti un ka tādēļ prasība par zaudējumiem, kuri prasītājam cēlušies pateicoties rūdu aizturēšanai, bija vēršama pret sabiedrību, bet ne pret atbildētājiem, kā sabiedrības aģentiem; 2) ka, pretēji apgabaltiesas domām, aģenta un no viņa reprezentētā tirdzniecības nama attiecības gan neizsmējas ar mandātu ligumu vien, bet gan apspriežamas pēc pakalpojuma līguma noteikumiem (lai gan aģenta attiecībās ietiekt arī mandāta līguma pazīmes — sk. Senāta CKD 24/266.), bet šim apgabaltiesas nepareizam uzskatam konkrētā gadījumā nav izšķirošas nozīmes, jo no svara ir tikai tas apgabaltiesas konstatētais fakti, ka atbildētāji nav rikojušies savā vārdā, bet kā aģenti kuģniecības sabiedrības vārdā; pieņem, ka atbildētāji dotā gadījumā būtu rikojušies tikai kā kuģa adresāti jeb korespondenti (t. i. kā personas, kurās uzstājas kā kuģa saimnieka komisionāri vai korespondenti, pabalsts tot pēdējo, sevišķi mūjītās likuma prasāmo formālitātu izpildīšanai) apgabaltiesai nebija nekāda pamata un uz tādām attiecībām, pretēji kasācījas sūdzības iesniedzēja domām, nenorāda nedz liecinieka Grudzinska liecība, nedz dokumenti, uz kuriem prasītājs atsaucas; 3) ka to apstākli, ka kvitē (II sēj. 4. lpp.) nav atzīmēts, ka at-

bildētāji rikojušies kuģniecības sabiedrības pilnvarā, apgabaltiesa nēmusi vērā, bet šim apstāklim apgabaltiesa, ievērojot augšā pievestos konstatējumus, varēja nepiedot izšķirošu nozīmi: 4) ka tādā kārtā prasītāja kasācījas sūdzība kā nepamatota atraidāma. Senāts nōlemej: Ringolda Kalninga kasācījas sūdzību, uz CPN 283. (186.) p. pamata, atstāt bez ievēribas.

92. 1930. g. 24. septembrī. Latvijas Dzelzceļu virsvaldes pārstāvja A. Buķa lūgums atcelt Rīgas apgabaltiesas spriedumu Latvijas Dzelzceļu virsvaldes prasībā pret Jāni Jankavu. (L. № 744.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Senāts atrod: Prasītāja lūdz uzlikt atbildētājam par pienākumu atbrivot 400 m lielo zemes gabalu un izvākt no tā ierices un izbūves, uztaisitas pēc 1925. g. 23. februāra, kā arī piespriet no atbildētāja atlīdzību Ls 827,64 par laiku līdz 1928. g. 28. janvarim, bet par katru turpmāku mēnesi pa Ls 28 līdz zemes gabala atbrivošanai.

Prasītāja savu prasību pamato uz to, ka viņas vajadzībām esot piešķirti un no valsts zemu inspektora nodoti prasītājas valdišanā zemes gabali Vecgulbenes stacijas rajonā, to starpā arī atbildētāja ienemtais un izlietotais 400 kv. m. lielais zemesgabals, uz kuņu atrodoties viņa māja, ka atbildētājs to lieto bez nodas līguma pretēji dzelzceļu Noteikumiem № 103. (V. V. 21/76., 77. un 23/40.), ka sakara ar Dzelzceļu apskates komisijas pieprasījumu izvākties no uzbūvēm, etc. līdz 1925. gada 31. oktobrim, atbildētājs esot prasītājai ie-sniedzis līgumu šo zemes gabalu viņam iznomāt, ka atbildētājam tīcīs atlauts zemes gabalu lietot līdz 3 gadiem ar nosacījumu, ka atbildētājam tūlīj jānoslēdz nomas līgums, ka atbildētājs to arī esot apsolījis, bet līgumu nav parakstījis, ka tapēc, saskaņā ar pievestiem Noteikumiem un Dzelzceļu nomas tarifu, atbildētājam esot jāmaksā nomas nauda 2,25 sant. mēnesī par kv. m zemes un proti divkarša apmērā, t. i. 4,4 sant., kas iztaisot par 400 kv. m. no 1925. g. 23. aprīla līdz 1928. g. 28. janvārim Ls 827,64, kadu summu prasītāja samazinājusi līdz Ls 744,63.

Atbildētājs, prasību neatzīstot, paskaidrojis, ka viņš ieņem prasītājas zemi 361 kv. m, uz kuriem esot pagaidu līguins uz 3 gadiem, un ka viņam līdz 1928. g. 23. aprīlī par zemi būtu jāmaksā vēl Ls 4,66.

Miertiesnesis piespiedis prasītājai Ls 6,67 sant. nomas naudas par laiku līdz 1928. g. 23. aprīlī, atraidot pārējo prasību.

Apagabaltiesa apstiprinājusi miertiesneša spriedumu uz tā pamata, ka atbildētājs atzinis lictošanas faktu un ka prasītāja no atbildētāja saņēmusi nomas naudu Ls 2,33 par vienu gadu (no 1925. g. 25. februāra līdz 1926. g. 25. februārim), un ka tāpēc esot jānāk pie slēdziena, ka starp partiem pastāvot nomas attiecības ar nomas naudu Ls 2,33 gadā, t. i. par 2 gadiem Ls 4,47, tā tad pat mazāk nekā miertiesnesis piespiedis.

Prasītājas kasācijas sūdzība pelna ievēribu. Apagabaltiesa atrodot, ka starp partiem pastāvot līguma attiecības, nav nēmisi vērā, ka pats atbildētājs savā paskaidrojumā uz prasītājas apelācijas sūdzību aizrādījis, ka „nekādu juridisku attiecību starp dzelzceļu un Jankovu nav”, un sevišķi vēl pastriņo, ka „pati prasītāja savā apelācijas sūdzībā saka, ka nekāds ligums starp viņu un atbildētāju neeksiste un ka viņus nekas vienu ar otru nesaista”.

Tomēr tas apstāklis vien, ka atbildētājs uz 4. celu iecirkņa priekšnieka pieprasījuma samaksājis stacijas agentam Ls 2,33 nomas naudu par laiku no 25. II 25. -- 25. II 26. vēl nenodibina pats par sevi nomas attiecības it kā ar apzīmēto nomas naudu un uz nenoteiktu laiku. Vispirms 4. celu iecirkņa priekšnieks pieprasījis netikvien nomas naudas iemaksu, bet, bez tā un galvenā kārtā, nomas līguma noslēgšanu (sk. arī Dzelzceļu Galvenā Direktora 1927. g. 24. oktobra rakstu № 1068/F atbildētājam; akt. 1. 28). Otrkārt, nomas attiecību noteikšana, proti, nomas līguma termiņa un nomas naudas apmēra noteikšana, nemaz neatkarājas no dzelzceļu ierēdņu vai aģentu brīvā ieskata, bet ir rēgulējamas ar sevišķiem noteikumiem, kurus apstiprina Satiksmes ministru 1921. g. 19. marta noteikumos № 103 (V. V. № 76.) un 1923. g. 16. februāra papildinājumos № 35 (V. V. № 40.) paredzēti netikvien iznomājamo ze-

mes gabalu lielums, bet arī nomas līgumu noslēgšanas kārtība un, galvenais, arī nomas naudas tarifi atkarībā no zemes gabalu atrašanās vietas. Tā, līgumi slēdzami pēc blankām, kurus izstrādā stacijas priekšnieks (10. §) Virsvaldes uzdevumā; tarifu paredz 10. §, saskaņā ar kuļu nomas nauda III kategoriju zemes gabaliem (pie kuriem pieder runā stāvošais zemes gabals Vecgulbenē) sastāda 2,2 sant. par kv. m; tai pašā 10. § (1. d. 2. teik.) tieši aizrādīts, ka tarifa vai Virsvaldes rīkojumā noteiktā nomas maksa ir obligātoriska nomniekiem; tāpat (12. § 1. teik.) kategoriski aizliegts ieņemt zemes gabalu bez iepriekšējas līguma noslēgšanas, pie kam no katras patvalīgi ieņemta kv. m. jāmaksā divkārtīga nomas maksa (12. § 2. teik.); Dzelzceļam tiesība katrā laikā līgumu atcelt ar 2 nedēļu uzteikšanu (15. § 1. d.). Tādā kārtā pievestiem noteikumiem ir absolūta jus cogens raksturs, kas nekad nav grozāms ar kādu privātu vienošanos starp izredzamo nomnieku un dzelzceļu aģentiem, sevišķi arī nomas naudas apmēra ziņā nē. Tāpēc nav nozīmes apgabaltiesas pievestiem dokumentiem, kuri nesaikā ar minētiem Noteikumiem № 103. un 25. Šo pēdējo saturs pilnīgi attaisnojams arī no priv. lik. viedokļa, kurš paredz jespēju nomas naudas apmēru noteikt ar publisko taksu (4043. p.) un arī nosacīt, ka līgums noslēdzams noteiktā formā ar komināciju, ka pretējā gadījumā līgums vai atsevišķi līguma nosacījumi nebūtu spēkā (3032. p. 1. un 2. teik., 3033. p. 1. teik.). Nemot vērā pievestos 2 noteikumus un neapsverot lietas apstākļus sakarā ar viņiem, apgabaltiesa parkapusi CPN 181., 196. p., kādēļ vijas spriedums atceļams.

Aiz aprādītiem iemesliem Senāts nōlemei: Rīgas apgabaltiesas 1929. g. 10. janvāra spriedumu CPN 181., 196. (129., 142.) p. pārkāpumu dēļ atceļ un lieju nodot tai pašai apgabaltiesai izspriešanai no jauna citā sastāvā.

93. 1930. g. 21. majā. Ārlietu ministrijas līgums atceļ Rīgas apgabaltiesas spriedumu Firmas „J. C. Jessen” pilna biedra Arvēda Bogdanoviča prasībā pret Ārlietu ministriju. (L. № 751.)

Sēdi vada priekssēdētājs senātors K. Ozoļiņš; referē senātors F. Konradi.

Nemot vērā: 1) ka, pretēji kasācijas sūdzības iesniedzējas aizrādījumam, 1927. g. 8. marta lik. par darbiem un piegādēm valsts vajadzībām (lik. kr. 44) 42. p. 2 pk. un 44. p. nebūt neizslēdz priv. lik. 3135. panta piemērošanu; 1927. g. 8. marta lik. 42. p. 2. punkts un 44. p. nosaka momentu, līdz kādam rakstiskās izsoles komisija var pieņemt piedāvājumus, bet nemaz neaizskar un neizšķir šajā lietā strīdū stāvošo jautājumu par to, vai vispār un līdz kādam momentam izsoles dalībniekam tiesība atteikties no sava piedāvājuma; uz to minētā likumā vispār nav nekāda aizrādījuma, kādēļ apgabaltiesa rīkojūsies pilnīgi pareizi; izšķirot šo jautājumu uz priv. lik. 3135. panta pamata, pēc kura prasītājai bija tiesība atsaukt savu rakstisko piedāvājumu, iekams šis piedāvājums bija pieņemts no atbildētājas; kasācijas sūdzības iesniedzējas aizrādījumam uz to, ka oferte neesot uzskatāma par stingri vienpusīgu aktu, jo tās iesniedzējs līdz noteiktam laikam un zināmu izpildīšanos no akceptanta ir saistīts, pievesto slēdzienu nevar grozīt, jo saskaņā ar 3135. panta skaidro tekstu šāda saistība priekš oferenta iestājas tikai pēc ofertes pieņemšanas no oferenta kontrahenta, kura — kā konstatējusi apgabaltiesa — konkrētā gadījumā nebija notikusi, kādēļ, pretēji atbildētājas domām, 1927. g. 8. marta likuma 70., 71., 72. p. uz prasītāju attiecīnāt nevar; ar to atkrit kasācijas sūdzības 1. un 2. pk.; 3) ka apgabaltiesa apstiprinājusi miertiesneša spriedumu, ar kuru, starp citu, noteinīts piedzīt no atbildētājas Ls 40,20 tiesas nodokļu valstij par labu; pēc pamatota atbildētājas aizrādījuma viņas kasācijas sūdzības 3. punktā, apgabaltiesa pielaidusi motīvu nepilnību, nemaz neapsprižot atbildētājas paskaidrojumu, ka šā nodeva no atbildētājas, saskaņā ar CPN 872. pantu, nebija piedzīnāma; ar ūdu rīcību apgabaltiesa pārkāpusi CPN 181. (129.) un 196. (142.) pantus, kādēļ viņas spriedums šajā daļā nav atstājams spēkā, Senāts n o l e m j: Rīgas apgabaltiesas 1929. g. 20. marta spriedumu atceļt daļā attiecībā uz tiesas nodevu piedziņanu no atbildētājas CPN 196. (142.), 181. (129.) panta pārkāpumu dēļ un lietu

šajā daļā nodot tai pašai apgabaltiesai izspriešanai no jauna citu tiesnešu sastāvā; parejas daļas Ārlietu ministrijas kasācijas sūdzību, uz CPN 283. (186.) panta pamata, atstāt bez ievēribas.

94. 1930. g. 21. maija. A/S „Rīgas Kreditbankas” pilnv. zv. adv. F. Lacka līgums atceļt Rīgas apgabaltiesas spriedumu A/S „Rīgas Kreditbanka” prasībā pret Herbertu Häzi, Jāni un Albertu Vanagiem un Finanču ministriju, Nodokļu departamenta personā. (L. № 762.)

Sēdi vada priekssēdētājs senātors K. Ozoļiņš; referē senātors A. Pētersons.

Nemot vērā: 1) ka apgabaltiesa, pareizi atzīstot, ka pēc priv. lik. 3461., 3467. p. var tikt cedēti tikai prasījumi, bet ne līgums kā tāds (konkrētā gadījumā pirkšanas-pārdošanas līgums par strīdū stāvošo pianino), tomēr nemaz nav apsprendusi prasītājas apgalvojumu, ka konkrētā gadījumā patiesība notikusi ne cesija, bet līgumu novatio priv. lik. 3591. p. aprādīta kārtībā, t. i. ka agrākā kreditoru (A/S „Arnold Neumann un biedri”) vietā stājusies jauns kreditors-prasītāja, kura minētā A/S. savu prasījumu esot nodevusi, pie kam parādnieks (Herberts Häze) prasītāju atzinis par savu kreditoru; šos savu apgalvojumu prasītāja domājusi pierādīt ar viņas uzdoto liecinieku liecībām, kādu līgumu apgabaltiesa tomēr arī nemaz nav apsvērusi; 2) ka apgabaltiesa, aizrādot uz to, ka konkrētā gadījuma neesot pierādīta arī pianino traditio prasītājai, nav ievērojusi — ka konkrētā gadījumā tīcīs noslēgts līgums saskaņā ar priv. lik. 3942. pantu, atstājot ipašuma tiesības uz pianino, neskaitoties uz tā nodošanu pircējam, pārdevējai, t. i. akc. sab. „Arn. Neumann un biedri”, tādos apstākļos — ja patiesībā noticis līgumā pārjaunojums augšā aprādīta kārtībā, tad ipašuma tiesības uz pianino jau uz šī paša līguma pamāta būtu pārgājušas uz prasītāju, pie kam traditio parastā nozīme tādā gadījumā nebūtu vajadzīga un pat arī nebūtu iespējama; 3) ka tādā kārtā apgabaltiesa, atraidot tagadēja lietas stāvoklī prasītājas prasību par viņas ipašuma tiesību atzišanu uz pianino, pielaidusi motīvu nepilnību un nepareizību, ar to pārkāpot CPN 181., 196. (129., 142.) p., kādēļ

viņas spriedums nav atstājams spēkā. Senāts n o l e m j: Rīgas apgabaltiesas 1929. gada 22. marta spriedumu CPN 181. (129.) un 196. (142.) p. pārkāpumu dēļ atceļt un lietu nodot tai pašai apgabaltiesai izspriēšanai no jauna citā sastāvā.

95. 1930. g. 28. oktobrī. Finanču ministrijas Nodokļu departamenta līgums atceļt Rīgas apgabaltiesas lēmumu attiecībā uz atsavināšanas nodevu nodrošināšanas atzīmes nepārvešanu. (L. № 793.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Nemot vērā: 1) ka pēc Notār. nolik. 316. panta 4. pk. atzīmes veidā zemes grāmatu reģistra nod. 4. d. ierakstāma, starp citu, arī atzīmē par administratīvu iestāžu prasībām, kurām likums piešķir bezstridigu prasību raksturu, un proti, kā tieši minēts tai pantā, līdz atzīmes atvietošanai ar pantu; 2) ka, vispār, atzīmes nozīme pastāv iekš tam, ka ar to tiek nodrošināta zināma tiesība, kura būtu pierādīta tik tālu, ka varētu sagaidīt galīgu viņas nodibināšanu un proti, līdz kamēr galīgā tiesība patiesi tiktu nodibināta (sk. paskaidroj. pie Notār. nolik. 316. p. Hasmaņa un Nolkena 2. izd. 331. lpp.); 3) ka, ja nu likums (Notār. nolik. 316. p. 1. pk.) paredz, ka minētā atzīme ierakstāma līdz tās atvietošanai ar pantu, tad likums ar to taisni pielaiž iespēju, ka arī bezstridīgā prasībā var notikt tāds attiecīgas administratīvās iestādes lēmums vai spriedums, kas nodibinātu galīgu prasījuma tiesību, uz kuru pamata tā tad būtu iespējams arī atzīmi nodrošināto tiesību atzīt par galīgi nodibinātu un prasīt atzīmes pārvešanu par pantu; 4) ka administratīvās iestādes lēmums uzskatāms par galīgu, ja tas nav likumā paredzēt laikā pārsūdzēts vai ar augstākās administratīvās iestādes jeb attiecīgas administratīvās tiesas lēmumu vai spriedumu atstāts spēkā; 5) ka tādā kārtā, principā, pretēji apgabaltiesas domām, Nodokļu departamentam nemaz nebjāja jāiesniedz vai nu imobila ipašnieka piekrīšana vai tiesas lēmums, bet gan pie tiek, kad Nodokļu departaments vienkārši iesniegtu attiecīgu aplieci par to, ka lēmums, uz kura pamata savā laikā tika ierakstīta atzīme, stājies spēkā nupat ap-

rādītā nozīmē; 6) ka tā tad, apgabaltiesa, pieprasot no Nodokļu departamenta viņas lēmumā aprādīto datu pierādišanu, pārkarāpusi Notār. nolik. 316. p. 4. pk., 323. p. 1. p. lit. b, CPN 181., 196. (129., 142.) p., kādēl viņas lēmums atceļams, Senāts n o l e m j: Rīgas apgabaltiesas 1929. g. 10. jūlijā lēmumu Notār. nolik. 316. p. 4. punkta, 323. p. 1. punkta lit. „b“, CPN 181., 196. (129., 142.) p. pārkarāpuma dēļ atceļt un lietu nodot tai pašai apgabaltiesai izspriēšanai no jauna citā sastāvā.

96. 1930. g. 27. martā. Emmas N u k k e, dzim. Melkus, pilnvarnieka zv. adv. H. Rūša līgums atceļt Tiesu palātas lēmumu nr. Martiņa Nuka (Nukke) mantošanas lietā un Alfrēda Nuke un Emīlijas Zvirbuls pilnvarnieka zv. adv. E. Grīnberga paskaidrojums. (L. № 812.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Nemot vērā: 1) ka priv. lik. 1834. p. piemērojams, kā tas redzams no tai pantā izteikto noteikumu vēsturiskiem avotiem un proti Lubekas Revid. statūtā 2. grām. 2. d. 28. p. 3. d. noteikumiem, kuri savu kārt pamatojas uz tiesīšu praksi (sevišķi uz kādu 1578. g. 8. marta spriedumu) arī tai gadījumā, kad otrā laulība palikusi bez bērniem; šādai praksi, kura to laiku pilsētu tiesības interpretēja, piešķirtama vispārēja nozīme: pievestais avots pārgājis priv. lik. 1868. p., kas tāpat paredz, ka otrā laulība bijusi bez bērnu laulība; 1868. p. tā tad piemērojams arī Vidzemes pilsētu tiesības netikvien pēc analogijas (priv. lik. ievad. 21. p.), bet arī uz vēsturiska pamata; saskaņā ar 1868. p. noteikumiem, un pati kartība, kuru paredz 1834. p., piemērojama arī tad, kad otrā laulība bija bezbērnu laulība, tā tad netikvien tad, kad otrā laulība bija dzimuši bērni, bet arī tad, kad patris binubi atraitne palikusi bez bērniem (sk. Senāta CKD 24/116. Zumenta lietā); 2) ka tāpēc Tiesu palāta, gala slēdziena ziņā, pāreizi piemērojusi priv. lik. 1834. p.; 3) ka, pretēji sūdzētājas domām, šai lietā nekrit svarā, vai runa stāvošais imobils iegūts jau otrai laulībai pastāvot, ja vien, kā ne noliedz sūdzētāja, imobils iegājis mantību kopībā, kura nodibinājusies starp mantu devēju un viņas atraitni, tagadejo sūdzē-

taju; 3) ka tādā kārtā Tiesu palāta gala slēdzienā ziņā nav pārkāpusi sūdzētājas kasācijas sūdzībā pievestos likumus, kādēl viņas kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma, Senāts n o l e m j: Emmas Nuke, dzim. Melkus, pilnvarnieka zv. adv. Rūša kasācijas sūdzību, uz CPN 793. p. pamata, atstāt bez ievērības.

97. 1930. g. 28. oktobri. Priv. adv. Ruvina Cvi lūgums atcelt Latgales apgabaltiesas lēmumu attiecība uz zīmogsoda uzlikšanu viņas, Ruvinam Cvi, Finanču ministrijas Nodokļu departamenta prasībā pret Peisachu Krolnu. (L. № 813.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Nemot vērā: 1) ka savu tagadējo sūdzību privātadvokāts Cvi iesniedzis personīgi savā vārdā; 2) ka tāpēc viņa sūdzība caur skatāma tikai šais robežas, t. i. attiecībā uz viņam pašam uzlikto zīmogsodu; 3) ka, kā pareizi aizrāda sūdzētājs, apgabaltiesai bija, saskaņā ar CPN 264. p., uz sēdi jāizsauc parti, to starpā arī pats sūdzētājs; 4) ka apgabaltiesa, neizpildot šo savu pienākumu, pārkāpusi pievesto 264. p.; 5) ka lietā nav strīdu par to, ka runā stāvošā pilnvara uzskatāma par generālpilnvaru, kura tika apliecināta uzrādišanas kārtībā; 6) ka pēc rīk. par zīmognod. 90. p. gan privātas personas sodāmas ar zīmogsodu, ja tās, pārkāpot zīmognodokļa noteikumus, sastāda privātā kārtībā aktu vai dokumentu. Bet konkrētā gadījumā lieta grozās ne ap privātā kārtībā sastādītu aktu vai dokumentu, bet gan ap apliecināšanai uzrāditu aktu; arī rīkoj. par zīmognod. skaidri izšķir (64. p.) no vienas puses „privātā kārtībā sastādītus dokumentus“ (uz kuriem attiecināmi arī dokumenti, kuros notārs apliecinā vienīgi kontrahentu parakstus) un no otras puses notāriālus un apliecināšanai uzrāditus dokumentus. Otrā grupa dokumentu raksturojama kā publiski dokumenti (CPN 457. p.), bet pirma grupā dokumentu kā privati dokumenti (CPN 458. p.). Par publisku dokumentu sastādišanu resp. apliecināšanu — zīmognodokļu nemšanas ziņā — atbild vienīgi notārs, kuram zīmognodokļu neievērošanas gadījumā arī uzliek zīmogsodu (rīk. par zīmognod. 91. p.,

pretēji 90. p.); rīk. par zīmognod. 91. p. korespondē Kriev. 1893. g. zīmognod. lik. 128. p. un 1903. g. zīmognod. nolik. 164. p., kādū pirmo noteikumu Kriev. Senāts noteikti izskaidrojis tai nozīmē, ka privātas personas apliekamas ar zīmogsodu tikai par privātu aktu sastādišanu, bet nekad ne par publisku („oficiālu“, kā izteicās Kriev. Senāts) dokumentu sastādišanu, pārkāpot noteikumus par zīmognodokļi (Kriev. Sen. apvien. sap. 04/17 un CKD 06/71); 7) ka tāpēc sūdzētājs kā pilnvarnieks, kas tikai saņēmis uzrādišanas kārtībā apliecinātu pilnvaru, t. i. uņemis dalību publiskā dokumentā, nav ar zīmogsodu apliekams, bet pēdējais būtu piedzenams vienīgi no notāra, kurš pilnvaru apliecinājis uzrādišanas kārtībā; 8) ka tāpēc apgabaltiesa, uzliekot zīmogsodu sūdzētājam, pārkāpusi arī rīk. par zīmognod. 90., 91. p.; 9) ka tā tad apgabaltiesas lēmums aiz apārdītiem iikumu pārkāpumiem atceljams, Senāts n o l e m j: Latgales apgabaltiesas 1929. g. 18. februāra lēmumu Rīk. par zīmognod. 90., 91. p., CPN 264. (169.) p. pārkāpumu dēļ atcelt un lietu nodot tai pašai apgabaltiesai izspriešanai no jauna citā sastāvā.

98. 1930. g. 28. oktobri. Latvijas bankas pilnvarnieka zv. adv. F. Gailiša lūgums atcelt Rīgas apgabaltiesas lēmumu attiecība uz zīmogsoda uzlikšanu Latvijas Bankai, viņas prasības lietā pret A/S. „Ausma“ u. c. (L. № 817.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Nemot vērā: 1) ka Zemes grām. nod. priekšnieks atraidījis Latvijas bankas lūgumu uz tā pamata, ka a) ka Latvijas banka neesot valsts iestāde, bet gan tikai valsts uztvērējums, b) lūgumam nav pielikti nodokļi; zīmognodeva un kancelejas nodoklis, c) ka pat valsts iestādei neesot tiesības pieprasīt pašu aktu vai foliju norakstus; ka tādā kārtā vispirms jāizšķir jautājums par to, vai valsts iestādei ir tiesības pieprasīt no Zemes grām. nodalām izrakstus no reģistra folijas un tās norakstus; 2) ka pēc Notār. nolik. 332. p. 2. teik. gan privātas personas var ieškatīties zemes grāmatās un saņemt izziņas no zemes grāmatām, aktim un reģis-

triem, kā arī zemes grāmatās esošo dokumentu un papīru norakstus tikai tād, kad vietas vai nu ir attiecīga imobila īpašnieki, vai uz to saņemūšas Zemes grām. nod. priekšnieka atlauju; 3) ka tā tad minētais 332. p. 2. teik. attiecas vienīgi uz privātpersonām, kas pats par sevi norāda, ka amatpersonas un sevišķi valsts iestādes nav šai ziņā ierobežotas, jo pievestais pants uz viņām neattiecas; 4) ka tāpēc valsts iestādēm tiesība saņemt foliju norakstus taisni bez Zemes grām. nod. priekšnieka atlaujas; 5) ka šāds slēdziens atrod sev apstiprinājumu Notār. nolik. 334. pantā, pēc kura uz valsts iestāžu un amatpersonu pieprasījumu Zemes grām. nodālām jāpazīno, saprotams rakstiski, tām vietas ziņas iz zemes grāmatām, aktīm un reģistriem, tā tad arī foliju izraksti un noraksti; 6) ka tāpēc augšā uzstādītais pirmsais jautājums izšķirams apstiprinoši; 7) ka jautājums par to, vai Latvijas banka uzskatāma par valsts iestādi, tāpat izšķirams apstiprinoši; 8) ka Latvijas banka gan valsts uzņēmums, bet tas nemaz neizslēdz, ka viņa tajā pašā laikā nebūtu arī valsts iestāde; tikai valsts a u t o n o m ā m iestādēm nav piešķirta valsts iestāžu nozīme; 9) ka Latvijas bankas statūti apstiprināti likumidošanas kārtībā; 10) ka arī no tās statūtu 2., 39. 7., 13., 42., 63. p. redzams, ka Latvijas bankai piemīt valsts iestādes raksturs (Senāta spried. 28./875.); 11) ka tas pats izriet arī no tā, ka Latvijas bankai tiesība lietot savā zīmoga valsts ģerboni (statūtu 12. p.), kādas tiesības pieder vienīgi valsts iestādēm (lik. par Latvijas republikas karogu un ģerboni 5. p. (lik. krāj. 118); 12) ka, pretēji apgabaltiesas domām, zimogsods uzlickams nevis pašai valsts iestādei, kā tādai, bet gan tikai tās vairīgam darbiniekam (rik. par zimognod. 90. p., Sen. spried. 28./875., 957.), pie kam nav nozīmes, vai vairīgais darbinieks saņem atalgojumu uz brīva līguma pamata, jeb vai viņš atrodas valsts civildienestā; 13) tā tad Latvijas bankas valdes locekļi katrā ziņā ir valsts ierēdoi, jo saņem atalgojumu ne uz brīva līguma pamata; 14) ka tāpat tas apstāklis, ka pēc statūtu 66. p. Bankas darbību pārbauða sevišķa revizijas komisija, kurā, starp citu, iejet arī Valsts kontroles pārstāvji, nenozīmē,

ka Banka nebūtu padota Valsts kontrolei līdzīgi pārējām valsts iestādēm; pēc likuma par Valsts kontroli 7. p. Valsts kontrolei tiesība sūtit savus pārstāvus, kaut arī tikai ar padomdevēja balsi, uz valsts kolēģiālo iestāžu sēdēm, kurās apspriež saimnieciskus jautājumus; no Valsts kontroles revizijas atsvabināta gan pilsetu, komunālo un privāto sabiedrību darbību, ja sevišķos likumi noteikumos un statūtos paredzēta minēto iestāžu revizijas kārtība (1919. g. 15. septembra Valsts kontroles revizijas pagaidu rēglamenta 1. p. piez.), bet šī piezīme taisni neattiecas uz valsts iestādēm, par kuriem nav un nevar būt runas šai piezīmē; 15) ka tam apstāklīm, ka Notār. nolik. 369. p. 2. p. piel. un lik. par zem. grām. nodāl. kanc. nod. paaugst. neparedz atvieglinājumus Latvijas bankai attiesībā uz kancelejas nodokļiem, nav nozīmes, jo noteikumiem par Latvijas banku ir singulārs raksturs, kuri netiek aizskārts ar vispārējiem likumiem; 16) ka tāpat nav izšķirošas nozīmes tam, ka likums par nekust. mantas atsav. 1. p. 6., 9. pk. blakus Valsts mīn. vēl par Latvijas banku, jo Latvijas banka kā tāda nereprezentē valsti, kā pārējās centrālās valsts iestādes, kādēļ likumdevējs varēja sevišķi aizrādīt uz Latvijas banku, tomēr nenoliedzot ar to, ka Latvijas banka ir valsts iestāde; 17) ka gan ne apgabaltiesas pievestais Rīkojums par zimognodevu 46. p. 8. pk., bet tomēr tā paša 46. p. 9. pk. atsvabina valsts lietas no zimognodevas; 18) ka tāda kārtā apgabaltiesa, neatzīstot Latvijas bankai tiesību nemaksāt runā stāvošās nodevas, pārkāpusi Latvijas bankas statūtu 1. p., CPN 181., 196. (129., 142.) p., kādēļ viņas lēmumis atceļams. Senāts n o l e m j: Rīgas apgabaltiesas 1927. g. 14. decembra lēmumu Latvijas bankas statūtu 1. p., CPN 181., 196. (129., 142.) p. pārkāpumui dēļ atceļt un lietu nodot tai pašai apgabaltiesai izsprišanai no jauna citā sastāvā.

99. 1930. g. 26. septembrī. Paula Gailiša pilnvarnieka zv. adv. P. Egliša lūgums atceļt Rīgas apgabaltiesas spriedumu Pauja Gailiša prasībā pret Rīgas tirgotāju savstarpīgo kreditbiedrību un Jāni Goldmani. (L. № 851.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors O. Ozoliņš.

Nemot vērā: 1) ka apgabaltiesa atraidusi prasību aiz tā iemesla: a) ka uz vekselā atrodas prasītāja indosaments; b) ka nav pierādīts, ka veiksmis izgājis no prasītāja rokām bez viņa gribas, kādēļ jāpēzumē, ka prasītājs nodevis veiksmi ar savu žiro Goldmanim izlietošanai; c) ka nekrīt svarā, kas faktiski pēc veikselā saņemis naudu, un vai vispār nauda pret veiksmi saņemta; 2) ka saskaņā ar veiks. lik. 24. pantu, kurš attiecas uz to gadījumu, kad atbildētājs pēc veiksmi cel ierunas pret tādu veikseitūrētāju, ar kuru viņš ne atrodas tiešās juridiskās attiecībās, atbildētājs varētu aizstavēties pret tadu (trešu) veikseitūrētāju tikai tad, ja viņš pierādītu; a) ierunas materiālo pamatu, un b) tagadējā veikseitūrētāja - prasītāja mala fides; turpretim runā stāvošā gadījumā prasītājam Gailītim (kā atbildētajam pēc veiksmi) pat nebija vajadzības atsaukties uz veikseitūrētājas kreditbiedrības mala fides, jo, formāli, Gailītis — saskaņā ar viņa vārda indosamentu, atradās kā indosants tiešās juridiskās (veiksmi) attiecībās ar veikseitūrētāju kā indosatāru (veiks. lik. 33. p.); tādēļ Gailītis gan varētu atsaukties taisni uz šo 33. pantu, pierādot, ka viņš, pretēji tiešam aizrādījumam paša indosamenta teksta, valūtu no veikseitūrētāja n a v saņemis; 3) ka tomēr no lietas apstākļiem apgabaltiesa konstatējusi, ka prasītājs Gailītis taisni nav pierādījis savas ierunas materiālo pamatu, t. i. ka pretēji tiešam aizrādījumam indosamenta teksta, viņš valūtu no atbildētājas kreditbiedrības nav saņemis; arī savā kasācījas sūdzībā Gailītis pat nav mēģinājis aizrādīt uz objektīviem pierādījumiem šai ziņā, bet lietā ir vienīgi viņa kailie apgalvojumi, kuŗu pretrunību uzsvērusi arī apgabaltiesa; tiesas slēdziens iz lietas apstākļiem par to, ka ierunas materiālais pamats nav pierādīts, attiecas uz lietas faktisko pusi, kuŗa kasācījas kārtībā nav pārbaudāma (Sen. spried. 23/12.); 4) ka veiks. lik. 17. p. noteikumam in fine ir vienīgi ta nozīme, ka veikseitēvējs nevar būt par veikseitkreditoru un celt prasību par savu paša, viņa rokās atpakaļ pārnākušo veiksmi; uz šo noteikumu taisni nevar atsaukties indosants;

ar to atkrit visi prasītāja paskaidrojumi kasācījas sūdzībā; 5) ka tādā kārtā apgabaltiesa savā spriedumā nav pielaidusi prasītāja aprādito likumu pārkāpumus un iesniegtā kasācījas sūdzība kā nepamatota atraidāma. Senāts n o l e m j: Paula Gailīša pilnvarnieka zv. adv. Eglīša kasācījas sūdzību uz CPN 283. (186.) p. pamata atstāt bez ievērības.

100. 1930. g. 27. februāri. Mārtiņa Kalnīna pilnvarnieka zv. adv. Fr. Gailīša lūgums atceļ Tiesu palātas lēmumu Ulijanas Dubovas, Teofana Paramonova, Borisa Panina, Helēnas Novicki u. c. nekustama ipašuma pārdošanas lietā. (L. № 873.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Nemot vērā: 1) ka tagadējā lietā Rīgas pilsēta izlietojusi nevis tiesības, kurās paredz 1924. g. 4. oktobra likums (Lkr. 163), bet gan savas pašas, kā virsīpašnieces un obrokkunga (Grundherr: priv. lik. 1324., 1327. p.) pirmspirķšanas (Vorkauisrecht) tiesības; 2) ka 1924. g. 4. oktobra lik. 2. p. 8. pk. noteic, ka gadījumā, kad tai pašā 1924. g. 4. oktobra likumā paredzēto komunāl- (sociāl) tiesisko pirmspirķšanas tiesību izsolē izlieto kāda privata persona, kurai pašai kā virsīpašnieci ir tādas pirmspirķšanas tiesības, t. i. kad pilsētai kā pašvaldības iestādei būtu jākonkurē pieš. ar privāt obrokkungu, tad šai gadījumā pilsēta kā pašvaldība gan nevar izlietot savas komunāl- (sociāl) tiesiskās pirmspirķšanas tiesības; tāpat pēc 1924. g. 4. oktobra likuma 2. p. 7. pk. pilsēta kā pašvaldības iestāde nevar vispār izlietot savas komunāl- (sociāl) tiesiskās pirmspirķšanas tiesības, kad imobils pārdots izsolē; bet pievestie 2. p. 7., 8. pk. nemaz neaizskar un neiznīcina pilsētai kā civīltiesiskam subjektam un privatpersonai, proti, kā virsīpašnieci un obrokkungam uz privāt likuma (1327. sek. p.) pamata, piederošas privāt tiesiskās pirmspirķšanas tiesības, kadas pilsēta taisni varēja izlietot arī 7. un 8. pk. paredzētos gadījumos; tā tad 7. un 8. pk. paši par sevi nav pietrerojami tad, kad pilsētai pašai pieder pirmspirķšanas tiesības jau kā virsīpašnieci un obrokkungam; pievestā 1924. g. likuma mērķis bijis taisni p a p l a-

Šī nāt pilsētu pašvaldības vīrs tām tiesībām, kuras tai pieder jau uz privātlikuma pamata, sevišķi uz vispārēja privātlikuma (Balt. provinc. lik. 3. d.) noteikumu pamata par privātobroka tiesībām (priv. lik. 1324. sek. p.); 3) ka tādā kārtā sabruk visa argumentācija, no kuras sūdzētājs iziet savā kasācijas sūdzībā; 4) ka Tiesu palāta savos motīvos gan nepareizi sajauč pirmsirkšanas tiesības (priv. lik. 1327. p. 3229. sek. p.) ar retrakta tiesībām (priv. lik. 1613. p.), kuras pēdējās tagad pastāv spēkā tikai starp līdzīpašniekiem (priv. lik. 1677. p.); bet šādai Tiesu palātas pielaisītai nepareizībai nav izšķirošas nozīmes šai lietā; 5) ka tā tad Tiesu palāta gala slēdzeni ziņā nav sūdzētāja pievestos likumus pārkāpusi, kādēļ kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma. Senāts nolēmīj: Mārtiņa Kalniņa pilnvarnieka, zv. adv. Gailiša kasācijas sūdzību uz CPN 793. p. pamata atstāt bez ievēribas.

101. 1930. g. 12. maijā. Annas Neiman pilnvarnieka zv. adv. V. Alķīna lūgums atceļt Tiesu palātas 1929. g. 6. marta spriedumu Finanču ministrijas prasībā pret Annu Neiman summā Ls 2150 pēc obligācijas. (L. № 889.)

Sēdi vada priekšsēdetājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Nemot vērā: 1) ka prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas summu Ls 20.000 pēc atbildētājas izdotās obligācijas, kura ingrosēta uz atbildētājas imobila Rīgas 3. hip. iecirknī ar zemes grām. № 2418, un kura vēl pirms ingrosācijas tika cedēta in blanko; 2) ka atbildētāja cēlusi ierunu par to, ka obligācija nepiederot prasītājai ipašumā, jo tā esot vienai tikai iekilāta, ka atbildētāja, jau pēc obligācijas iekilāšanas prasītājai, esot obligāciju samaksājusi obligācijas istam kreditoram, kādam Robertam Ulmanim, ka šāds maksājums esot prasītājai saistīss, jo prasītājai, pieņemot obligāciju kā rokas kīlu un pie tam nevis no minētā Ulmana, bet no kāda Ernesta Ozoliņa, nav, pretēji priv. lik. 1465. p., pazīnojusi atbildētājai par iekilāšanas faktu, un ka prasītāja nav pierādījusi, ka kīlu devējs, Ernests Ozoliņš, būtu palicis prasītājai parādā pieprasito summu; 3) ka apgabaltiesa prasību atraidījusi, bet Tiesu palāta, atceļot

apgabaltiesas spriedumu, prasību apmierinājusi; Tiesu palāta pamatojas uz to, ka obligācija, kā blanko cedēta, varējusi pāriet tālāk, bez jaunas cesijas, trešās personas ricibā un ka tāpēc, ja atbildētāja arī būtu samaksājusi obligāciju tās iepriekšējām turētājam, minētam Robertam Ulmanim, tad samaksa būtu uzskatāma par izdarītu neattiecigam kreditoram un ka nevis prasītājai būtu jāpierāda, ka kīlu devējs Ozoliņš nav izpildījis ar iekilāto obligāciju nodrošināto prasījumu, bet gan ka onus probandi gulstoties uz atbildētājas; 4) ka pretēji atbildētājas domām, runā stāvošā gadījumā samaksu, kuļu atbildētāja, pēc vijas apgalvojuma, izdarījusi iepriekšējam obligācijas turētājam, Robertam Ulmanim, nav uzskatāma par saistošu prasītājai jau tāpēc vien, ka obligācija tika cedēta in blanko; kaut arī ar blankocesiju obligācija nepārvēršas, it kā ar atpakaļējošu spēku, par turētāja papīru, priv. lik. 3120. sek. p. nozīmē, bet tomēr blanko cesija uzskatāma kā cesija uz turētāju, ar tādām sekām, ka katram, kas domā reālizēt kreditora tiesības uz blanko cedētas obligācijas pamata, jāleģitimējas pret savu parādnieku ar pašu obligāciju, uzrādot to parādniekiem; tāpēc, ja blankocedēta obligācija tiktu nodota tālāk un tiktu iekilāta un tā tad iepriekšējais kreditors vairs neturētu obligāciju savās rokās, tad viņš prasījumu pēc blanko cedētas obligācijas reālizēt nevar; blanko cesija izrāda vēl cesijas funkcijas tikai tai nozīmē, ka parādnieks patur arī pret blanko cesionāru tādas ierunas, kuras bija cēlušas parādniekam par labu laikā pirms blanko cesionārs paziņojis parādniekam par notikušo blanko cesiju (sk. Cvingmaņa komentāru pie sprieduma, vija spried. krāj. 5. sēj. № 737 891. p.); 5) ka tādā kārtā — no otras puses — blanko cedētas obligācijas parādnieks var atsvabināties no savā parādītā obligācijas tikai tad, ja viņš izdarītu samaksu taisni tai personai, kura leģitimējas pret viņu ar to pašu blanko cedēto obligāciju, turorto savās rokās un uzrādot to parādniekam; ja tāpēc parādnieks izdarītu samaksu personai, kura pašu blanko cedēto obligāciju netur savās rokās un nevar leģitimēties kā fās turētāja, uzrādot to parādniekam, tad

parādnieks izdarījis samaksu neattiecīgam kreditoram un tādēļ arī ar šādu samaksu nevar atsvabināties no parāda (priv. lik. 3489. p.); pie tam, ja arī blanko cedētas obligācijas kreditors tur to savās rokās un uzrāda to parādniekiem, sapemot samaksu no šī pēdējā, bet par samaksu neatzīmē uz pašas obligācijas, kura nav eksgrossēta, tad šāda samaksa, gadījumā, ja obligācija tiktū nodota tālāk bez jaunas naudas saņēmēja blanko vai vārda cesijas un iekilāta citas personas rokās, viņai nekad nebūtu saistoša (priv. lik. 1598. p. sk. Cvingmāja spried. kraj. 5. sēj. № 737-89. lpp.); 6) ka tāpēc nemaz nekrit svarā, vai prasītāja izpildījusi priv. lik. 1465. p. noteikumus attiecībā pret atbildētāju, jo ja arī šī pēdējā patiesi būtu obligāciju samaksājusi iepriekšējam viņas turētājam, Robertam Ulmanim, tāda samaksa, par kuru nav atzīmēts uz obligācijas, un kura tika izdarīta tai laika, kad obligācija vispār vairs nebija pie minēta Ulmana, nekad nebija saistoša prasītājai; 7) ka šai ziņā Tiesu palāta — gala slēdziena ziņā — pareizi atzinusi kā nenozīmigu atbildētājas ierunu par Robertam Ulmanim it kā izdarito samaksu; 8) ka tāpat par nedibinātu atzīstama atbildētājas ieruna it kā prasītājai būtu tiesība savas kīlu tiesības reālizēt vienīgi pārdodot iekilāto obligāciju, jo pēc priv. lik. 1466. p. kīlu pēmējam tiesība netikvien iekilāto prasījumu, t. i. obligāciju, pārdot ar cesiju, bet arī tiesība pašu iekilāto prasību celt tieši pret iekilatāja parādnieku; 9) ka tomēr Tiesu palātai nebija likumīga pamata uzlīkt atbildētājai par pienākumu pierādit, ka kīlu devējs, Ernests Ozoliņš, būtu savukārt sedzis savu ar minēto blankocedēto obligāciju nodrošināto paraugu prasītājai; prasītāja nenoliedz, ka viņa minēto obligāciju saņēmusi tikai kīlas veidā un ka tā tad obligācija nav pārgājusi viņas īpašumā; tāpēc prasītājs varēja pret atbildētāju celt prasību par obligāciju vienīgi priv. lik. 1466. p. robežās, t. i. celt prasību vienīgi tiktālu, ciktālu viņas tiešs parādnieks iekilātājs Ernests Ozoliņš, patiesi palicis viņai parādā (priv. lik. 1341. p.); 10) ka runā stāvošā gadījumā pati prasītāja iesniegusi kīlas devēja, Ernesta Ozoliņa, rakstu (2. sēj. 34. lpp.), pēc kura obligācija tikusi iekilāta ka nodroši-

nājums prasītājas Finanču ministrijas, par Ozoliņa uzņemto galvojumu Linu monopola nodošas priekšā; 11) ka prasītāja nav noskaidrojusi, vai vispār viņa būtu uzņēmusi šādu galvojumu (garantiju) par iekilātāju, Ozoliņu, un kādā summā, un pat neapgalvo, ka iekilātājs, Ozoliņš, būtu palicis viņai parādā un kādā isti summā un ka nodrošināta prasījuma termiņš jau iestājies; noskaidrot un pierādīt taisni nupat aprādītos datus bija prasītājas galvenais un pirmais pienākums, ja viņa, ceļot tagadējo prasību, domā reālizēt kīlas prasību, kāda prasība varēja pamatoties vienīgi un taisni uz to, ka iekilātājs nav apmierinājis kīlu pēmēju ar kīlu nodrošināto prasījumu (priv. lik. 1441., 1442., 1466. p.); 12) ka tā tad nupat aprādītie apstākļi, ka prasības pamati, bija uz vispārēja pamata (CPN 386. p.) jāpierāda prasītājai, bet nekad ne atbildētājai būtu no sevis jau iepriekš jāatspēko tādi apstākļi, kuri jāpierāda prasītājai un kurus tā pat nav mēģinājusi noskaidrot; 13) ka Tiesu palāta to mēr uzliekot atbildētājai nupat atzīmēto pierādišanas nastu, pārkāpusi priv. lik. 1341., 1441., 1442., 1466. p. un CPN 366., 711. p., kādēļ viņas spriedums aiz šī iemesla atceljams, Senāts, neielaižoties atbildētājas pirmo reizi tikai kasācījas sūdzībā izteikto aizrādījumu apsriešanā uz to, ka prasītāja nav pievedusi, uz kāda pamata viņa uzskata par nodibinātu atbildētājas pienākumu tagad jau samaksāt obligācijas kapitālu, jo prasītāja neatsaucas nedz uz obligācijā paredzēto samaksas termiņu, un resp. tā iestāšanos, nedz uz izdarīto uzteikšanu attaisnojošu kasātorisku klauzulu, Senāts n o l e m j: Tiesu palātas 1929. g. 6. marta spriedumu CPN 366., 711. p. pārkāpumu dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palātai izspriešanai no jauna cita sastava.

102. 1930. g. 12. decembrī. Johana-Andreja Mündala pilnvarnieka zv. adv. Buševica līgums atceļt Tiesu palātas spriedumu Johana-Andreja Mündala (ari Mintala) prasībā pret Hedvīgu Mündal (ari Mintal) un atbildētājas Hedvīgas Munthal pilnvarnieka zv. adv. J. Kēmaņa paskaidrojums. (L. № 898.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors F. Konrādi.

Nemot vērā: 1) ka prasītājs atsaucoties uz prāvnieku 1909. g. 28. oktobra līgumu, lūdz piespriest viņam par labu no atbildētājas mūža renti, skaitot no 1926. g. 1. augusta uz priekšu līdz viņa nāves dienai, Ls 75 mēnesi; pievestā līgumā paredzētos mūža maksājumus 25 rubļu mēnesi prasītājam, pēc viņa domām, esot tiesība saņemt tādā apmērā, kas pēc savām pirkšanas spējām līdzinātos 25 rubļiem zeltā; tādēļ prasītājam tagad pienāktos saņemt Ls 75 mēnesi, kamēr atbildētāja sākot ar 1926. g. maksājot viņam tikai Ls 6 mēnesi; 2) ka Tiesu palāta, konstatējot, ka, pretēji prasītāja domām, partu vienošanās neesot iztulkojuma kā mūža uztura (alimentu) līgums, bet kā parasts mūža rentes līgums, nākusi pie slēdziena, ka šis līgums padots 1923. g. 17. marta likuma 1. pantam un ka tādēļ līgumā paredzētā mūža rente maksājama Latvijas naudā pēc oficiāla kursa; ievērojot tomēr to, ka atbildētāja izteikusi gatavību maksāt prasītājam Ls 30 mēnesi, Tiesu palāta prasību apmierinājusi šīni no atbildētājas atzītā apmērā; 3) ka, nākot pie šāda slēdziena, Tiesu palāta tomēr izlaidusi no acīm, ka prāvnieku starpā nav strīda par to, ka prasītājam pienākošies maksājumi sastāda viņam piekrītošā tēva mantojuma daļu, kura, saskaņā ar līgumu, viņam netiek izmaksāta uz reizi, bet zināmos terminos, kā mūža rente; tas expressis verbis izteikts atbildētājas 1927. gada 8. marta līgumā un apelācijas sūdzībā kā arī prasītāja paskaidrojumā uz apelācijas sūdzību, kurā bez tam prasītājs aizrāda uz to, ka 1909. g. 28. oktobra līgums atsaucoties uz Pētera Mintāla (prasītāja tēva) testāmentu un kodicīlu („в исполнение кодицILLA духовного завещания в изменение . . . духовного завещания“); 4) ka tādā kārtā izradās, ka prasītāja prasījums īstenībā nepamatojas uz prāvnieku starpā noslēgto līgumu, bet gan uz viņa mantojuma tiesībām, kurās tikai vēlāk tikušas pārveidotas ar prāvnieku starpa noslēgto līgumu; 5) ka tādēļ konkrētā gadījumā, pretēji Tiesu palātas domām, nav piemērojams 1923. g. 17. marta likums, jo, ka to jau paskaidrojis Sen. CKD (1930. g. spried. № 660), minētais likums paredz dīvpusīgus darījumus, t. i. t. s. parāda līgums (Schuld-

verträge, priv. lik. 3105. p.), bet nekad neattiecas uz vienpusīgiem darījumiem piem. uz testāmentiem un tais nodibinātiem legātiem vai no šiem pēdējiem izrietošiem prasījumiem; tādēļ 1923. g. 17. marta likums nav piemērojams arī konkrētā gadījumā, kur prasītājs patiesībā cenšas panākt tikai to (lai gan ar līgumu pārveidoto) tiesību atzišanu, kurās viņam pieņākas uz tēva testāmenta pamata; 6) ka tādā kārtā, atraidot prasību (ciktālā pārsniedz atbildētājas atzīto apmēru) uz 1923. g. 17. marta likuma par agrāko līgumu un parādu nokārtošanu pamata, Tiesu palāta pārkāpusi šo likumu, kādēļ viņas spriedums nav atstājams spēkā, ncieļaižoties citu prasītāja kasācijas sūdzībā pievesto sprieduma atcelšanas iemeslu pārbaudišanā, Senāts n o l e m j i: Tiesu palātas 1920. g. 18. aprīļa spriedumu atceļt 1923. g. 17. marta likuma par agrāko parādu un līguma nokārtošanu pārkāpuma dēļ un lietu nodot Tiesu palātai izspriešanai no jauna citu tiesnešu sastāvā.

103. 1930. g. 24. septembrī, Jāņa Lieklaka līna pilnvarnieka zv. adv. pal. R. Sipola līgums atceļt Rīgas apgabaltiesas spriedumu Richarda Megi (Maeggi) prasībā pret kuģa burenieku „Dzenis“ ipašnieku Jāni Lielkalnu. (L. № 901.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors O. Ozoliņš;

Nemot vērā: 1) ka apgabaltiesa apmierinājusi prasību aiz tā iemesla; a) ka atbildētāja atbildība par nemtiem produktiem dibinās uz tā apstākļa, ka viņš kā korespondentrederis stāvējis kuģa līdzsaimniecības priekšgalā; b) ka šī atbildība pamatojama arī uz priv. lik. 3336. p. noteikumiem; 2) ka nākot pie slēdziena, ka atbildētājs atbild par prasību pilna apmēra kā korespondentrederis, kas stāv kuģa līdzsaimniecības priekšgalā, apgabaltiesa nav tuvāk paskaidrojusi, uz kādiem lietā konstatētiem apstākļiem viņa šo slēdzienu dibina; īstenībā no lietas apstākļiem izriet vienīgi tas, ka burenieks „Dzenis“ pieder uz pusēm atbildētajam un bāriņiem Grasis, bet nav konstatējuma tam, ka uz šā burenieka pastāvētu līdzsaimniecība ar atbildētāju kā korespondentrederu priekšgalā, un atbildētājs nekur šo apstākli nav atzi-

nis; bez tam arī prasība savā formulējumā ir vērsta pret atbildētāju vienīgi kā pret kuģa īpašnieku; korespondentreders kā tāds vispār personīgi neatbild par kuģa līdzsaimniecības parādiem (Cvingm. VIII 1658); ja viņš līdz ar to būtu arī līdzsaimnieks, viņš neatbild solidāri, bet tikai samērā ar savu dalu, jo šai lietā nav runas par lietišķu atbildību; 3) ka nodibinot atbildētāja kā kuģa līdzīpašnieka atbildību pēc priv. lik. 3336. p., apgabaltiesa nav tuvāki paskaidrojusi, kādā kārtā no šī panta saturā izriet atbildētāja nedalītā atbildība par prasītāja piegādātiem produktiem; iestenībā šīs pants paredz solidāras attiecības nodibināšanos uz paša likuma pamata gadījumos, kad izpildījuma priekšmets pēc savas būtības ir nedalāms; šāds noteikums par nedalītu atbildību taisni nav pieņērojams līdzīpašuma (kopīpašuma) gadījumos, kā tas tieši izriet no priv. lik. 929. un tāl. p. saturā; 4) ka tādā kārtā apgabaltiesa pielaidusi savā spriedumā lietas apstāklu nepareizū apsvērumu, ar ko pārkāpusi CPN 181. p., un priv. lik. 3336. p., kādu pārkāpumu dēļ spriedums nav uzturams spēkā, Senāts n o l e m j: Rīgas apgabaltiesas 1929. g. 22. maija spriedumu CPN 181. (129.), 196. (142.) p. pārkāpumu dēļ atceļt un lietu nodot tai pašai apgabaltiesai izspriešanai no jauna citā sastāvā.

104. 1930. g. 26. septembrī. Jāna Kleimaņa pilnvarnieka zv. adv. A. Libinsona līgums atceļt Rīgas apgabaltiesas spriedumu Jāna Kleimaņa prasībā pret Margarēti Magnus un Aleksandri Eichfeldu. (L. № 903.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senators K. Ozoliņš; referē senātors F. Konrādi.

Nemot vērā: 1) ka par strādnieku virsstundu darbu uzskatāms darbs, kas nostrādāts virs likumā par darba laiku noteiktā normālā darba laika (lik. 6. p.), tā tad arī visss vētdienas nostrādātais darba laiks, jo normāli svētdienas izlietojamas atpūtai (3. p.); virsstundu darbs atalgojams likumā par darba laiku 17. pantā noteiktā paaugstinātā apmērā, pie kam šīs pants rēgulē kā darbdienu virsstundu, tā arī svētdienu darba atalgojuma apmēru; starpība starp Šiem atalgojumiem pastāv vienīgi iekš tā, ka svēt-

dienas darbs atalgojams vismaz 75% augstāk nekā kārtējās darba stundas, kamēr darbdienu virsstundu atalgojumam jābūt — pirmās divās stundās vismaz 50%, bet turpmākās un pusdienu laikā vismaz 100% augstāk nekā atalgojums kārtējās darba stundās; tā tad abos gadījumos, t. i. kā pie darbdienu virsstundu, tā arī pie svētdienu darba (kas viss uzskatāms par virsstundu darbu) atalgojuma aprēķināšanas, jāiziet tikai no kārtējo darba stundu atalgojuma, kuļu strādnieks sapēm par savu darbu normālā darba laikā, paaugstinot šo atalgojumu 17. pantā noteiktā proporcijā; tādēļ jāatzīst par nepareizu kasācijas sūdzības iesniedzējas uzskats, it kā gadījumos, kad strādnieks s vētdienas nostrādājis vairāk par 8 stundām, šīs virsstundu darbs it kā būtu atalgojams ar 50% resp. 100% augstāk par svētdienas kārtējo stundu; tādu svētdienas kārtējo darba stundu likums vispār nepazīst, bet, kā jau teikts, arī pie svētdienas darba atalgojuma noteikšanas izriet — tāpat kā pie darbdienu virsstundu atlīdzības aprēķināšanas — no tā atalgojuma, kuļu strādnieks sapēm par normālā (t. i. darbdienas) laikā nostrādāto darbu; svētdienas darba atalgojums ieņem privilēgēto stāvokli tikai tai ziņā: a) ka paaugstināts atalgojums maksājams par visu svētdienas darbu (tā tad ne tikai sācot ar devito stundu, kā darbdienās) un b) ka šim atalgojumam jābūt vismaz 75% augstāk nekā par kārtējo darba stundu, no kā izriet, ka svētdienas par pirmām divām stundām jāmaksā 75%, bet par visām turpmākām stundām (tā tad arī par devito, desmito u. t. t.) 100% augstāk nekā par kārtējo darba stundu; no sacītā redzams, ka apgabaltiesa konkrētā lietā, konstatējot, ka prasītājs atbildētāja uzņēmumā strādājis: a) svētdienas 3 stundas, par kurām viņam pienākas paaugstināta atlīdzība, un b) (svētdienām pielīdzināmās) svētku dienās — 11 stundas (par ko prāvnieku starpā arī nav strīda), tomēr par visu šo svētdienu un svētku dienu darbu noteikus prasītajam tikai 75% augstāko atlīdzību, nekā par kārtējo darba stundu; turpretim, saskaņā ar augšā izteikto, šāda atlīdzība bija piespriežama tikai par pirmām divām